

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΟΣ ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

του Πρωτοπρ. Κυριακού Τσουρού,
Γραμματέως τῆς Σ. Ἐ. ἐπὶ τῶν αἱρέσεων

(β' μέρος)

5. Ἡ Ἀληθινὴ Ἐκκλησία

Ἡ Ἐκκλησία, ὡς Σῶμα Χριστοῦ, δέν πλανᾶται, ὅσο κι ἂν μερικά ἀπὸ τὰ μέλη της μπορεῖ νά ἁμαρτάνουν προσωπικά, γιατί ἔχει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο, τὸ Ὅποιο τὴν συνέχει καὶ τὴν ὀδηγεῖ «εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν». Εἶναι, ἐξἄλλου, Ἐκείνη, ἡ ὁποία κατάρτισε τὸν Κανόνα τῆς Ἁγίας Γραφῆς -πού καὶ οἱ ἴδιοι οἱ αἱρετικοὶ ἐν ἀγνοία τους ἀποδέχονται- καὶ μόνον Αὐτὴ μπορεῖ νά ἐρμηνεύει σωστά τὴν Ἀλήθεια ἐγγυόμενη τὴν σωτηρία σέ κάθε ἄνθρωπο. Ὅμως αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ ὑπάρχουν μόνο στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας.

Πολλές ἀπ' αὐτές τίς αἱρέσεις τολμοῦν νά ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία πού ἱδρυσέ ὁ Χριστός ἔπαψε κάποτε νά ὑπάρχει ἢ ἔπεσε σέ πλάνη καὶ ἀποστασία καὶ ἀνασυγκροτήθηκε ὁρατῶς τώρα στοὺς ἔσχατους καιροὺς, σ' αὐτούς. Ὑπάρχει ἄραγε μεγαλύτερη βλασφημία ἀπ' αὐτὴ πρὸς τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος εἶπε γιὰ τὸν ἑαυτό Του: «*Εγὼ εἰμί ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ*»; (Ἰωάν. ιδ' 6). Πῶς εἶναι δυνατόν γιὰ ἓναν λεγόμενο Χριστιανό νά ὑποστηρίξει ὅτι δέν ἴσχυσαν κατὰ γράμμα καὶ ἀπολύτως οἱ προφητικοὶ λόγοι τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὴν αἰώνια καὶ ἀλάθητη πορεία τῆς Ἐκκλησίας Του; Ὁ Κύριος δέν εἶπε ὅτι «*πῦλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς*» (Ματθ. ιστ' 18), ὅτι «*ἰδοὺ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμί πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος*» (Ματθ. κη' 20) καὶ ὅτι: «*ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν*» (Ἰωάν. ιστ' 13); Πῶς εἶναι δυνατόν ἢ ἱστορικὴ Ἐκκλη-

σία, πού ἱδρύθηκε ἀπὸ τὸν Ἴδιο τὸν Χριστό καὶ καθοδηγεῖται, κατὰ τοὺς ἀδιάψευστους λόγους Του ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, νά πέσει σέ πλάνη καὶ ἀποστασία;

«Ἡ Ἐκκλησία δέν μπορεῖ νά γνωρίζει χάσματα καὶ διακοπές οὔτε στὴν πίστη οὔτε στὴν ὀργάνωση οὔτε καὶ στὴ ζωὴ. Τὸ ἀληθινὸ χάρισμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ συνέχιση τῆς ἀποστολικότητος καὶ στὰ τρία αὐτὰ σημεία.....στὴν ἀποστολικὴ διδασχὴ, στὴν ἀποστολικὴ διαδοχὴ καὶ στὴν ἀποστολικὴ ζωή...»¹. Κι αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία ἀσφαλῶς πρέπει νά εἶναι μόνο Μία (Μοναδική), Ἅγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολική. Καὶ τέτοιους ἀδιαμφισβήτητους τίτλους καὶ τέτοια αὐτοσυνειδησία ἔχει μόνον ἡ Ἅγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία «*διαφύλαξε ἀνόθευτη, ὀλόκληρη τὴν κληρονομία τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀποτελεῖ τὴν συνέχειά της*»². Αὐτὴ, λοιπόν, καὶ ΜΟΝΗ εἶναι «ὁ στῦλος καὶ τὸ ἐδραίωμα τῆς ἀληθείας» (Α' Τιμ. γ' 15) κατὰ τὸν Ἀπ. Παῦλο καὶ αὐτὴ πρέπει νά γίνῃ τὸ μέτρο μέτρησης, ὁ κανόνας κρίσης κάθε νεοφανοῦς ομάδας καὶ αἵρεσης. Γι' αὐτὸ χαρακτηρίζουμε ὅλες αὐτές τίς νεοφανεῖς ομάδες ὡς αἱρέσεις, ἔστω χριστιανικὲς ἢ παραχριστιανικὲς, γιατί δέν συμφωνοῦν μέ τὴν πίστη καὶ τὴν διδασκαλία τῆς ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ἱδρυθείσας καὶ θεμελιωθείσας ἱστορικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας, ἡ ὁποία εἶναι ἢ μόνη πού μπορεῖ νά ἐρμηνεύει αὐθεντικά τὴν Ἅγία Γραφή καὶ νά διδάσκει τὴν Ἀλήθεια καὶ ἄρα νά σώζει τὸν ἄνθρωπο.

1. Βλ. π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, Ἡ Ὁρθοδοξία μας, σ. 265.

2. Αὐτόθι, σ. 267.

Από την άλλη πλευρά, η Αληθινή Εκκλησία ούτε αλλοιώνει ή νοθεύει την Ευαγγελική Αλήθεια, ούτε την έρμηνεύει διαφορετικά κατά καιρούς, ούτε διακηρύσσει δόγματα και προφητείες που αργότερα αποκηρύσσονται ή διαψεύδονται. Η αληθινή και γνήσια χριστιανική Πίστη απεκαλύφθη και παρεδόθη “άπαξ τοῖς ἁγίοις” (Ιούδα, 3) και στον Θεό “δέν υπάρχει αλλοίωσις ἢ σκιά μεταβολῆς” (Γακ. α' 17). Έπομένως, ὅποιος αλλοιώνει τό Ευαγγέλιο πού κήρυξε ὁ Χριστός ἢ εἰσάγει νέες διδασκαλίες, δέν εἶναι «ἀπό Θεοῦ» και κηρύττει «ἕτερον εὐαγγέλιον» (Β' Κορ. ια' 4) και δέν μπορεῖ νά ὑποστηρίξει ὅτι εἶναι ἀγωγός τῆς Ἀλήθειας τοῦ Θεοῦ και ὁ αὐθεντικός ἐρμηνευτής τῆς. Ὅποιος ὀμιλεῖ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, πάντοτε και παντοῦ και ὑπό ὅποιεσδήποτε καταστάσεις τά ἴδια πιστεύει, κηρύσσει και διδάσκει και οὐδέποτε ἐλέγχεται ὡς ψευδοπροφήτης.

6. Προτεσταντικές διδασκαλίες

Από τήν πληθώρα τῶν νεοπροτεσταντικῶν αἰρέσεων πού δραστηριοποιοῦνται στήν Ἑλλάδα, θά ἐπιλέξουμε ἕνα ἀντιπροσωπευτικό παράδειγμα, δειγματοληπτικά, ἀπό τόν χώρο τῶν Ἑλλήνων Νεοπεντηκοστιανῶν, πού παρουσιάζει συνοπτικά τίς κυριώτερες κακοδιδασκαλίες τους. Εἶναι τό «πιστεύω» μιᾶς συγκεκριμένης νεοπροτεσταντικῆς ομάδας, ὅμως ἀντιπροσωπεύει και ἐκφράζει τό «πιστεύω» ὅλων σχεδόν τῶν νεοπροτεσταντικῶν ομάδων.

α) Ἡ ομάδα αὐτή διεκδικεῖ για τόν ἑαυτό τῆς αὐθαίρετα τόν τίτλο τῆς μόνης ἀληθινῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καιτοῖ ἐμφανίστηκε στό προσκήνιο μόλις τή δεκαετία τοῦ 1960 και ἔπομένως δέν ἔχει καμμία σχέση μέ τήν ἱστορική Ἐκκλησία πού ἴδρυσε ὁ Χριστός.

β) Καταφέρεται ἐναντίον κάθε ἄλλης χριστιανικῆς ὁμολογίας, ἀκόμη και κατά τῶν λοιπῶν Πεντηκοστιανῶν ομάδων.

γ) Ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία (και

ἐννοεῖ τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία) ἀποστάτησε δύο ἢ τρεῖς αἰῶνες μετά τοῦς Ἀποστόλους, γι' αὐτό πρέπει νά χαρακτηριστεῖ ὡς «πόρνη» ἢ ὡς «θυγατέρα τῆς Βαβυλώνας».

δ) Στήν ομάδα αὐτή ἡ εἰδική Ἱερωσύνη ἀπορρίπτεται. Παλαιότερα, ἀποδεχόταν πέντε τελετές ὡς δῆθεν «μυστήρια». Σήμερα δηλώνει ὅτι δέχεται και τά ἑπτά «μυστήρια». Βεβαίως αὐτά δέν ἔχουν καμμία σχέση μέ τά πραγματικά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά εἶναι ἀπλές τελετές, μή ὑπάρχοντος ἱερέως λειτουργοῦ. Ἄλλες ομάδες ἀποδέχονται ἕνα ἢ δύο «μυστήρια» (Βάπτισμα και Θεία Εὐχαριστία), τά ὅποια ὅμως δέν ἔχουν κανένα μυστηριακό χαρακτήρα, ἀλλά εἶναι ἀπλές τελετές. Ἡ Θεία Εὐχαριστία σ' αὐτές εἶναι ἀπλῶς μία ἀνάμνηση και, βεβαίως, οὔτε λόγος νά γίνεται για κατ' οὐσίαν Σῶμα και Αἷμα Χριστοῦ, ἀφοῦ διδάσκουν ὅτι πρόκειται μόνο για σύμβολα.

ε) Ἀποδέχεται τό «Σύμβολο τῆς Πίστεως», Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως, καιτοῖ ἀπορρίπτει τόσο τίς Οἰκουμενικές Συνόδους, πού τό συνέταξαν και τό κατοχύρωσαν μέ τό κῦρος τους, ὅσο και τοῦς θεοφόρους Πατέρες πού τίς συγκρότησαν, τοῦς φορεῖς δηλαδή τῆς εἰδικῆς Ἱερωσύνης, οἱ ὅποιοι τό συνέταξαν.

στ) Δίδει μεγάλη ἔμφαση στίς λεγόμενες «ἐμπειρίες» και στό «χαρίσματα» και εἰδικά στήν ὑποχρεωτική για ὅλους «γλωσσολαλία», και στό λεγόμενο «βάπτισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», ἐγκλωβίζοντας τοῦς ὀπαδούς τῆς ἢ προσελκύοντας νέους, μέ ἐσχατολογικές διδασκαλίες και δῆθεν προφητείες (ἰδιαίτερος μέ τή διδασκαλία περί «ἀρπαγῆς»).

ζ) Ἡ σωτηρία εἶναι στιγμιαία και αὐτόματη ὑπόθεση και ἐξασφαλίζεται μόλις ὁ πιστός δεχθῆ τόν Χριστό «σάν προσωπικό Σωτήρα ἀναγνωρίζοντας τίς ἁμαρτίες του». Δηλαδή βρισκόμαστε στή βασική θέση τοῦ Προτεσταντισμοῦ ὅτι ὁ χριστιανός σώζεται μόνο διά τῆς πίστεως.

η) Τέλος, τό «βάπτισμα τοῦ Ἁγίου

Πνεύματος» είναι απαραίτητο να ακολουθήσει τό βάπτισμα στο ὕδωρ και είναι μία προσωπική υπόθεση, ἀφοῦ ὁ κάθε Πεντηκοστιανός μόνος του διαπιστώνει, σέ συγκεκριμένη ἡμέρα καί ὥρα, ὅτι ἔλαβε τό «βάπτισμα» αὐτό. Συνήθως, ἀπόδειξη τούτου εἶναι ἡ ὑποχρεωτική γιά ὅλους «γλωσσολαλία». Ὁ νηπιοβαπτισμός ἀπορρίπτεται.

Ἄν ἐξαιρέσει κανείς τήν «γλωσσολαλία», πού συναντᾶται σέ ὀρισμένες μόνον ἀπό τίς γνωστότερες ομάδες, οἱ λοιπές διδασκαλίες εἶναι κοινές σέ ὅλες σχεδόν τίς νεοπροτεσταντικές αἱρέσεις.

Ἡ ὑποχρεωτικότητα γιά ὅλους τῶν δῆθεν «ἐμπειριῶν» καί ὁ τρόπος τῆς μηχανικῆς σωτηρίας εἶναι διδασκαλίες ἀσυμβίβαστες μέ τήν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί ἀποτελοῦν, ἀφ' ἑνός μὲν, ἐκβιασμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί, ἀφ' ἑτέρου, «πνευματικό βιασμό» τῶν ὀπαδῶν τῶν διαφόρων ομάδων.

7. Ὁρθόδοξη στάση ἐναντι τῆς πλάνης

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας, φυλάσσουντας καί διδάσκοντας ἀνελλιπῶς τήν Ἀλήθεια ἐπί 2000 τώρα χρόνια, δέν φοβᾶται τήν πλάνη, τό ψεῦδος, τόν ἔλεγχον, τήν αἵρεση. Κηρύσσοντας τήν ἀγάπη εἶναι ἐπιεικής, φιλόανθρωπος καί φιλόστοργη πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καί μάλιστα πρὸς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καί τοὺς πλανεμένους. Δέν εἶναι μισαλλόδοξη, δέν καταδικάζει τόν ἁμαρτωλό ἢ τόν πλανεμένο, ἀλλά «πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει» (Α' Κορ. ιγ' 8).

Αὐτά τὰ χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας χαράσσουν τὰ πλαίσια τῆς σχέσης της καί τῆς στάσης της ἀπέναντι στοὺς αἰρετικούς καί στοὺς πλανεμένους. Κάνει διάκριση μεταξύ τῆς αἵρεσης - πλάνης καί τοῦ θύματος, τῆς ἀσθένειας καί τοῦ ἀσθενοῦς. Μάχεται καί πολεμᾷ τήν πλάνη, τήν ἀσθένεια καί ὄχι

τόν πλανεμένο, τόν ἀσθενῆ. Διδάσκει τήν Ἀλήθεια μέ σταθερότητα καί βεβαιότητα, χωρίς φανατισμό καί μισαλλοδοξία, καί ἀντιμετωπίζει μέ πόνο καί ἀγάπη ἐκείνους πού πέφτουν στήν σύγχυση καί στήν πλάνη, πολὺ δέ περισσότερο ἐκείνους πού προηγουμένως ἀνήκαν στά δικά της πρόβατα. Ἄραγε φταῖνε μόνον ἐκεῖνοι; ἢ μήπως τό φῶς τῆς Ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ δέν ἔφθασε ἔγκαιρα καί σωστά στίς καρδιές τους; Ποιός φταίει γι' αὐτό;

Ἡ Ἐκκλησία μας δέν ἀρνεῖται λοιπόν τόν διάλογο μέ τὰ θύματα τῆς πλάνης, ἐλπίζοντας πάντοτε στήν ἀνάνηψή τους καί τήν ἐπιστροφή τους. Γράφει ὁ καθηγητής κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου: «Ὁ διάλογος τῆς ἀληθείας μέ τοὺς ἑτεροδόξους πρέπει νά ζωοποιῆται ἀπό ἀγάπην καί νά συνεχίζεται ἀκόμη καί ἐάν οἱ συνδιαλεγόμενοι αἰρετικοὶ συμπεριφέρονται ἀνειλικρινῶς ἢ καί κατὰ ἐχθρικόν τρόπον ἐναντίον τῶν Ὁρθόδοξων. Πρέπει οἱ αἰρετικοὶ καί ἑτεροδόξοι νά θεωροῦνται ὡς ἀσθενεῖς, τοὺς ὁποίους οἱ Ὁρθόδοξοι ὡς καλοὶ Σαμαρεῖτες πρέπει νά ἀντιμετωπίζουν μέ στοργικὴν φροντίδα»³.

Καί ὁ ἱ. Χρυσόστομος, ἀναφερόμενος στή σχέση μας καί στή συνάντησή μας μέ αἰρετικούς, τονίζει: «Τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πληρώσωμεν καί χεῖρα αὐτοῖς ὀρέξωμεν (=τείνωμεν), μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιεικείας πρὸς αὐτοὺς διαλεγόμενοι... Καί δεῖ πολλῆς ἡμῖν τῆς ἐπιεικείας καί τῆς μακροθυμίας, ὥστε δυνηθῆναι αὐτοὺς ἐξαρπάσαι καί ἐξαγαγεῖν ἐκ τῶν παγίδων τοῦ διαβόλου. Εἴπωμεν τοίνυν πρὸς αὐτοὺς ἀνανήψατε μικρόν, διαβλέψατε πρὸς τό φῶς τῆς δικαιοσύνης, ἐννοήσατε τῶν ρημάτων τήν ἀκρίβειαν»⁴. Πρέπει πάση θυσία, διακηρύσσει ὁ ἱ. πατήρ, ὁ διάλογός μας μέ τοὺς αἰρετικούς νά συνεχίζεται καί νά διεξάγεται μέ ἀγάπη, λεπτότητα καί ἀβροφροσύνη ἀκόμη καί

3. Ε. Θεοδώρου, Ὁ ἱ. Χρυσόστομος γιά τοὺς Οἰκουμενικούς διαλόγους, «Θεολογία», τόμ. 79. 5. 1, σ. 16.

4. Χρυσόστομος, Ὁμιλία η' εἰς τὴν Γένεσιν, PG 53, 72.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ ΤΟΥ 1990

του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου (†)¹

(1γ' μέρος)

α) Σοβιετική Ένωση

Στή Σοβιετική Ένωση δραούσαν όλες οι αίρεσεις και παραθρησκευτικές οργανώ-

1. Από τό ανέκδοτο έργο του: «Διαβρωτική Επίδραση τών "Αίρέσεων". Αντιαίρετική ποιμαντική στή δεκαετία του 1990».

έάν οι αίρετικοί αντιδρούν μέ τρόπο άπαράδεκτο. «Κάν ύβρισθήναι δέη», γράφει, «κάν πληγάς λαβεΐν, κάν ό,τιούν έτερον ύπομείναι, πάντα ποιήσωμεν, ώστε αυτούς (=τούς έτεροδόξους) ανακτήσασθαι. Καί γάρ λακτιζόντων τών νοσούντων και ύβριζόντων και λοιδορούντων άνεχόμεθα, ού δακνόμεθα ταΐς ύβρεσιν, άλλ' έν μόνον επίθυμούμεν ιδεΐν, του τά τοιαύτα άσχημονούντος τήν ύγίειαν. Καί ίατρού πολλάκις έσθήτα διέρρηξεν ό κάμνων άλλ' ού διά τουτο απέστη εκείνος τής θεραπείας»⁵.

Βεβαίως, ό ί. Χρυσόστομος, έπισημαΐνει ό κ. Καθηγητής, «οὐδόλωσ δεχόταν, ότι ό διάλογος τής άληθείας πρέπει νά ύποκατασταθῆ από τίς εκδηλώσεις άγάπης. Ό διάλογος αυτός οὐδόλωσ σημαΐνει ότι θά γίνει κάποιος συγκρητιστικός συμφυρμός όρθοδόξων και άντορθοδόξων στοιχείων ή έξωτερική μηχανική συγκόλλησις τών πρώην διεστώτων. Τό μοναδικόν κριτήριον τής δικαιοσεως του διαλόγου είναι τό "έπαναγαγεΐν επί τό τής γνώσεως φώς"»⁶.

Αυτός πρέπει νά είναι και ό δικός μας κανόνας και ό στόχος μας στους διαλόγους μας μέ τούς αίρετικούς. Σταθερότητα στήν πίστη μας, καθαρός λόγος Όρθόδοξος και

σεις, ακόμη και τότε πού ήσαν άπαγορευμένες. Όμως κατά τήν περίοδο τής περεστρόϊκα και τής γκλασνόστ του Μ. Γκορμπατσώφ ή δραστηριότητα άρχισε νά γίνεται φανερή και οι διάφορες ομάδες νά νομιμοποιούνται.

διαφύλαξη τής άκεραιότητας τής Αγιοπατερικής Παραδόσεως σέ όλα. Καί παράλληλα, προσπάθεια ειλικρινής νά βοηθήσουμε τόν πλανεμένο αδελφό μας.

Από τήν άλλη πλευρά, πρέπει νά γνωρίζουμε ότι και οι αίρέσεις πού πλησιάζουν τούς χριστιανούς μας, προβάλλουν κι αυτές μερικές άλήθειες, πού είναι όμως άποσπάσματα -τμήματα τής Αλήθειας και όχι ολόκληρη ή Αλήθεια. Αυτό άλλωστε σημαΐνει και αίρεση, δηλαδή, όχι μόνο διαστρέβλωση τής Εύαγγελικής Αλήθειας αλλά και άποσπασματική προτίμηση και άπολυτοποίηση και προβολή τμημάτων της, πού συμφέρουν στήν ομάδα, και τά όποια στή συνέχεια προβάλλονται ως ή όλη και μόνη άλήθεια. Έτσι, ή αίρετική διδασκαλία περιέχει συχνά και άλήθειες, όμως όχι ολόκληρη τήν Αλήθεια, αλλά τμήμα της ή τήν Αλήθεια διαστρεβλωμένη.

Εΐναι λοιπόν καθήκον μας νά εΐμαστε σέ θέση νά γνωρίζουμε ποιά είναι ή Αλήθεια και ποιές είναι οι πλανεμένες και αίρετικές διδασκαλίες. Βεβαίως, αυτό προϋποθέτει και καλή γνώση τής πίστεώς μας και μελέτη πολλή. Άλλοιώς, όχι μόνο δέν θά μπορέσουμε νά βοηθήσουμε τούς πλανεμένους αδελφούς μας, αλλά κινδυνεύουμε κι έμεις νά έμπλακοΐμε στήν αίρεση. Καί έδω ακριβώς βρίσκεται ή δική μας ευθύνη.

5. Χρυσόστομος, Λόγος δ' κατά Ιουδαίων, PG 48, 882.

6. Ε. Θεοδώρου, ένθ. άνωτ., σ. 18.

Τό έντυπο τῆς νεο-πεντηκοστιανῆς ομάδας «Πνευματικό Κέντρο Ἐπιστημόνων καί Φοιτητῶν» (Θεσσαλονίκη), πού αὐτοδιαφημίζεται σάν «ὀρθόδοξο δόγμα τῆς Ἁγίας Γραφῆς», ἀναφέρει ὅτι τό 1989 ἐπισκέφθηκε τή Σοβιετική Ἐνωση ὁ Billy Graham καί κήρυξε σέ ἐκκλησία τῆς Λεττονίας.

Ἀκολούθησαν δύο ἐκπομπές στήν τηλεόραση τῆς Λεττονίας διάρκειας μιᾶς ὥρας γιά τό ἔργο τοῦ «εὐαγγελιστῆ-θεραπευτῆ» Reinhard Bonnke². Ἀργότερα ὁ ἴδιος ὁ Bonnke πήρε ἄδεια εἰσόδου στή Λεττονία καί πραγματοποίησε τρεῖς ἐκδηλώσεις, μέ συμμετοχή χιλιάδων Λεττονῶν³.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα πού ζωγραφίζει τήν κατάσταση, ἡ ὁποία διαμορφώνεται σήμερα στή Σοβιετική Ἐνωση, εἶναι ἡ κίνηση τοῦ Μούν. Οἱ πρῶτες ἐπαφές ἔγιναν μέ τήν ὀργάνωση τοῦ Μούν «Παγκόσμιος Σύνδεσμος Μέσων Ἐνημέρωσης-WMA», ἡ ὁποία πραγματοποίησε τό 1988 ἐκπαιδευτικό ταξίδι στή Σοβιετική Ἐνωση γιά δημοσιογράφους, μέ τή συνεργασία τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος τῆς Ρωσίας.

Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ τό Δελτίο τοῦ Συλλόγου Πρωτοβουλίας τῶν Γάλλων Γονέων (ADFI), κατά τή διάρκεια τοῦ ταξιδιοῦ ὁ Eugene Rozdnnyakov, ὑποδιευθυντής τοῦ τμήματος «Βόρειος Ἀμερική» τοῦ Σοβιετικοῦ Πρακτορείου Τύπου, εἶχε προτείνει ἀνταλλαγή δημοσιογράφων ὑπό τή διπλή ἐποπτεία τῆς WMA καί τῆς Novosti.

Αὐτή ἡ ἀνταλλαγή ἔλαβε χώρα τό 1989: ἡ δεκάτη WMA ἔγινε μέ τεράστιες δαπάνες, στήν Οὐάσιγκτον. Ὁ Μούν προσκάλεσε στίς Η. Π. Α. ἀπό τίς 22 ἕως τίς 25 Ἀπριλίου, 12 Σοβιετικούς. Ἡ ἐπιτροπεία εἶχε ἀνατεθεῖ στόν ἀναπληρωτή Γενικό Διευθυντή τοῦ Πρακτορείου TASS.

Ἡ ἐναρκτήρια ὁμιλία ἔγινε ἀπό τόν Μούν, ὁ ὁποῖος ἐκφράστηκε φιλικά γιά

τήν πολιτική τοῦ Γκορμπατσώφ καί γιά τίς ἀνακατατάξεις στήν Κίνα. Παρά τίς ἐπίσημες συγκεντρώσεις, οἱ Σοβιετικοί εἶχαν προβλήματα μέ τούς ὁπαδούς τοῦ Μούν. Οἱ τελευταῖοι τούς ἔβαλαν στό πρόγραμμα νά ἐπισκεφθοῦν ἕνα μέρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν: ἔθνικα πάρκα, συνοικίες Ἰνδιάνων, τή Ν. Υόρκη καί κυρίως τούς ὑπεδέχθησαν στά κέντρα τῆς Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας. Γενικά ἔγινε ἕνας «βομβαρδισμός ἀγάπης καί ἐναγκαλισμῶν».

Ἐπισκέφθηκαν ὅμως καί τό ἐργοστάσιο ψαριοῦ τοῦ Μούν καί εἶδαν πῶς κατασκευάζονται τεχνητά καβούρια! Τό πνευματικό μέρος δέν ξεχάστηκε καί σέ ὅσους ἤθελαν νά ἀκούσουν, ἀνεπτύχθησαν οἱ βασικές ἀρχές τῆς θεωρίας τοῦ Μούν.

Ὁ Λιθουανός Virgilius Saviscas πήρε μαζί του ἕνα ἀντίτυπο τῶν «θεϊκῶν Ἀρχῶν» τοῦ Μούν. Ἐθαύμασαν ἐπίσης τούς ὁμαδικούς γάμους πού τελοῦνται ἀπό τόν Μούν. «Θά ἦταν μιᾶ θαυμάσια σκέψη νά ἐφαρμοσθεῖ αὐτό στή Σοβιετική Ἐνωση, δεδομένου τοῦ ἀύξανομένου ἀριθμοῦ διαζυγίων», εἶπε κάποιος ἀπό τούς συνέδρους.

Στήν εἰδική φωτογραφία πού τραβήχτηκε, φαίνεται ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ πρακτορείου TASS νά ἔχει ἀγκαλιασμένους τούς ἀρχηγούς τῆς ὀργάνωσης στό Seattle (Washington).

Ὅπως παρατηρεῖ τό δελτίο Bulles, τά κέρδη δέν ἄργησαν νά φανοῦν: στίς 12 Ἰουνίου 1989 ἕνας ἀπό τούς προσκεκλημένους τοῦ κ. Μούν, ὁ Vladimir Lordansky, δημοσίευσε στό ἑβδομαδιαῖο Ρωσικό «Za Rubezhom» μιᾶ μακρά συνέντευξη τῆς κας Μούν (ὅπως εἶναι γνωστό ὁ Μούν δέν δίνει συνεντεύξεις).

Εἶναι ἐνδιαφέρουσα καί σημαντική γιά τό θέμα μας σχετική δήλωση τοῦ Μούν. Ἀνήγγειλε στους ὁπαδούς του ὅτι ἡ κυρία Μούν ἀνέλαβε ρόλο παιδαγωγοῦ στή Σοβιετική Ἐνωση. Ἡ συνέντευξη τῆς κας Μούν γιά τή Σοβιετική Ἐνωση περιορίστηκε σέ εὐνοϊκές γενικότητες: καμμία συγκεκριμι-

2. Βλ. Α. Αλεβιζοπούλου, Ἐγχειρίδιον αἱρέσεων καί παραχριστιανικῶν ομάδων.

3. Πνευματικά Νέα, 54/1989.

μένη ενοχλητική ερώτηση. Οί απαντήσεις παρουσιάζουν τόν Μούν κάτω από τὰ επίσημα χαρακτηριστικά του: άνθρωπος του Θεού, αλλά επίσης άνθρωπος τῆς δράσης, κοιμᾶται μόνο δύο ὥρες τῆ νύχτα, ἀσχολεῖται προσωπικά μέ τίς πολυάριθμες επιχειρήσεις καί τίς ὁργανώσεις του (περισσότερες ἀπό 300, μόνο στίς Η. Π. Α.).

Πουθενά δέν γίνεται λόγος γιά τὰ τεράστια κεφάλαια πού χρειάζονται γιά ὅλα αὐτά, οὔτε γιά τόν τρόπο μέ τόν ὁποῖο βρίσκονται. Ο V. Lordansky ρώτησε γιά τούς στόχους τοῦ κ. Μούν, ἀλλά τοῦ ἐδόθη μιά πολύ ἀόριστη ἀπάντηση: ὁ Θεός τοῦ ὑποδεικνύει τό θέλημά Του καί τόν βοηθεῖ νά τό ἐκπληρώσει⁴.

Μιά ἄλλη πιό οὐσιαστική ἐπαφή τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης μέ τήν ιδεολογία τοῦ Μούν (Unificationism) πραγματοποιήθηκε μέ «σημεῖο ἐπαφῆς» τίς πολεμικές τέχνες. Αὐτό μᾶς πληροφορεῖ τό ἐσωτερικό Δελτίο τῆς κίνησης τοῦ Μούν Unification News (1/1990).

Τό καλοκαίρι τοῦ 1989 προσεκλήθησαν στήν Ἑσθονία τρία ἡγετικά στελέχη τῆς «Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας» τοῦ Μούν στήν ἐκεῖ «Ἐνωση Καράτε». Ἀργότερα ὁ Dr. Joon Ho Seuk, πρόεδρος τῆς «Διεθνούς ἐταιρίας Won Hwa Do», μιᾶς ὁργάνωσης τοῦ Μούν, καί ὁ Ἰάπωνας Kensaku Takahashi, δάσκαλος τοῦ σκί, προστέθηκαν στούς καλεσμένους τῶν Ἑσθονῶν. Ἀποτέλεσμα: σέ δύο ἐβδομάδες τρία ἐντευκτήρια Καράτε μεταβλήθηκαν σέ ἐντευκτήρια Won Hwa Do.

Τό ἐσωτερικό Δελτίο τοῦ Μούν ὑπογραμμίζει πῶς «τό Won Hwa Do ἔχει σάν φιλοσοφία τόν Unificationism, πού δημιουργήθηκε ἀπό τόν Μούν. Πληροφορούμεθα ἀκόμη πῶς στή Σοβιετική Ἐνωση ἰδρύθηκε καί «Ρωσική Ἐταιρία Won Hwa Do». Σέ ἕνα ἀπό τὰ ἐντευκτήρια ἐγιναν ἤδη οἱ πρῶτες ἐξετάσεις. Σ' αὐτές τίς ἐξετάσεις ὁ κάθε

μαθητής πρέπει νά ἐξηγήσει καί νά ἀπαγγεῖλει στά Κορεάτικα τήν «πρῶτη φόρμουλα», πού ἐκφράζει τήν ἐνότητα τοῦ πνεύματος καί τοῦ σώματος, τήν ἐνότητα ἀνάμεσα στόν ἄνδρα καί στή γυναίκα. Ἦταν ἡ πρῶτη φορά πού συνέβη τοῦτο στή Σοβιετική Ἐνωση», καταλήγει τό Δελτίο.

Ἐκτιμώντας τήν κατάσταση στή Ρωσία, ὁ ἴδιος ὁ Takahashi ὑπογραμμίζει: «οἱ Ρῶσοι τώρα αἰσθάνονται ὅτι τούς χρειάζεται καί ψάχνουν νά βροῦν ἕνα καινούργιο ἰδανικό. Οἱ περισσότεροι ἀπό τούς μαθητές τοῦ Won Hwa Do εἶχαν ἤδη ἐκπαιδευτεῖ πρό πολλοῦ σέ ἄλλες πολεμικές τέχνες καί ἔτσι ἐξελίχθηκαν γρήγορα. Οἱ μαθητές ἔκανα ἐρωτήσεις ἐπί ὥρες. Τούς ἐνδιέφερε περισσότερο νά μάθουν τίς ἐσωτερικές ἀπόψεις τῶν πολεμικῶν τεχνῶν καί τίς ἠθικές ἀρχές, πῶς νά τίς διδάξουν καί τί στάση νά κρατήσουν. Ἦταν προφανές ὅτι ἦταν ἔτοιμοι νά δεχθοῦν τή θεία Ἀρχή. Ὁ Δρ. Seuk εἶπε ὅτι ὁ ἰδρυτής τοῦ Won Hwa Do καί τοῦ ἐνωτισμοῦ ἦταν ὁ Μούν καί μίλησε γιά τήν ἀναγκαιότητα μιᾶς πνευματικῆς ἐπανάστασης στό νοῦ καί τήν καρδιά τῶν ἀνθρώπων. Επίσης ἐξήγησε πῶς οἱ ἰδέες τοῦ Unificationism μποροῦν νά ἀναπτύξουν νοητική καί πνευματική ἐνότητα, τό ὁποῖον εἶναι ἕνα βῆμα πρὸς τήν παγκόσμια εἰρήνη.

Ὅσοι πῆραν μέρος σ' αὐτό τό ταξίδι ἐνοιώσαν ὅτι ἡ Ρωσία μπορεῖ νά ἀποκατασταθεῖ στόν Ἐνωτισμό πολύ γρηγορότερα ἀπό τίς Η. Π. Α., τόσο εἶναι διψασμένη γιά μία νέα ιδεολογία», καταλήγει ὁ Takahashi.

Μία ἄλλη δραστηριότητα τοῦ Μούν στή Σοβιετική Ἐνωση εἶναι τό συνέδριο τῆς ὁργάνωσης «Συμβούλιο γιά τίς Θρησκείες τοῦ Κόσμου CWR», πού πραγματοποιήθηκε μέ τή συνεργασία τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στήν ἱερά μονή Danielowski (28/10 – 1/11/1989), μέ θέμα «Ἡ Τριαδική βάση τῆς Χριστιανικῆς ἐνότητας», ὑπό τήν ἡγεσία τοῦ Chung Hwan Kwak, διευθυντοῦ τῆς Segye Times καί προέδρου τῶν ὁργανώσεων τοῦ Μούν, ICF καί IRF.

4. Bulles 24/1989, σελ. 23-24.

Δέν υπάρχει ἀμφιβολία πώς ἡ Ρωσική Ἐκκλησία εἶχε ἄγνοια τοῦ τί εἶναι ἡ «Ἐνωτική Ἐκκλησία» καί ποιοί οἱ σκοποί τοῦ Μούν. Εἶναι ὅμως ἐνδιαφέρον νά παραθέσουμε στή συνέχεια μερικά στοιχεῖα ἀπό τό κείμενο τοῦ Δελτίου Unification News τῆς κίνησης τοῦ Μούν (1/1990), τό ὁποῖο εἶναι πολύ ἀποκαλυπτικό.

«Τό νά εἶσαι αὐτές τίς ἡμέρες στή Μόσχα», γράφει τό ἡγετικό στέλεχος τοῦ Μούν, Frank Kaufmann, «εἶναι πολύ ἐρεθιστικό. Πιστεύω, συνεχίζει, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Αἰδ. Kwak καί τῆς Συνδιάσκεψης αὐτόν τόν ἀπίστευτο καιρό στή Μόσχα, εἶναι πράγματι μιᾶ μεγάλη στιγμή στήν ἱστορία. Σύγχρονα θρησκευτικά γεγονότα στή Ρωσία συμπεριλαμβάνουν τήν 1000τη-ρίδα τοῦ Χριστιανισμοῦ στή Ρωσία τό 1988, τήν 400η ἐπέτειο τοῦ Ρωσικοῦ Ὁρθόδοξου Πατριαρχείου, πού γιορτάσθηκε 7 ἡμέρες πρὶν ἀπό τή Συνδιάσκεψη, καί τήν ἀνακήρυξη σέ Ἅγιο τοῦ Πατριάρχου πού ζοῦσε κατά τήν Ὀκτωβριανή ἐπανάσταση καί κατά τόν χρόνο γέννησης τοῦ Rev. Moon. Ὅπως καί μέ τή Συνδιάσκεψη τῆς New Era «Θρησκεία στήν Κίνα», τό θαῦμα τοῦ συγχρονισμοῦ δέν μπορεῖ νά παραβλεφθεῖ».

Παρόλον ὅτι ἡ Σοβ. Ἑνωση καί ἡ Ν. Κορέα δέν ἔχουν διπλωματικές σχέσεις, ὁ Αἰδ. Kwak πῆγε μέ προσωπική πρόσκληση τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, συν-ἀναδόχου αὐτῆς τῆς συνδιασκέψεως. Αὐτά τά γράμματα ἦσαν γιά κάθε προσκεκλημένο, βίτζες.

Οἱ συμμετέχοντες ἐπελέγησαν «λόγω τῆς φήμης τους ὡς θεολόγοι τῆς Ἁγίας Τριάδας. Αὐτοί οἱ ἐξέχοντες Εὐρωπαῖοι καί Ἀμερικανοί Χριστιανοί εἶχαν δυναμικές ἐμπειρίες στή Συνδιάσκεψη, καί ἀναγνώρισαν τή φύση τῆς Ἐνωτικῆς ὑποσχέσεως, στόν κόσμον τῶν θρησκείων». 12 Ρῶσοι Ὁρθόδοξοι μετεῖχαν. Μεταξύ αὐτῶν, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀρμενίας καί ὁ Ἐπίσκοπος πού ἀνοίξε τή λεωφόρο τῆς ἐπικοινωνίας μεταξύ τῆς

Ρωσικῆς Ὁρθόδοξου καί τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, καί αὐτός ὁ ἴδιος συνέβαλε στή συμμετοχή τῆς Ρωσικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας στό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν. «Εἶμαι σίγουρος ὅτι ἡ πείρα αὐτῶν τῶν σπουδαίων ἀτόμων θά κάνει τίς μελλοντικές μας σχέσεις μέ τό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν καλύτερες ἀπ' ὅτι ἦσαν στό παρελθόν».

«Πολλοί ἀπό τούς φίλους καί συνεργάτες τοῦ CWR ἔχουν πεί ὅτι θά χρειαστοῦν 15 χρόνια νά σπάσουμε τήν παγκόσμια ἀρνητική στάση ἀπέναντι στήν Ἐνωτική Ἐκκλησία. Ἀλλά ὁ Θεός χρειάζεται μόνο δευτερόλεπτα ὅταν οἱ καταστάσεις εἶναι σωστές, καί φαίνεται ὅτι ἦσαν σ' αὐτή τή Συνδιάσκεψη».

«Ὁ Αἰδ. Kwak κατάφερε πολλά. Συναντήθηκε μέ ἀνθρώπους πού ἐπηρεάζουν, ὅπως μέ τόν ἀρχηγό τοῦ τμήματος Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας τόν Μητροπολίτη. Ἡ συνάντηση ἔγινε τήν τελευταία μέρα, ὁ Αἰδ. Kwak συνεχάρη τόν Μητροπολίτη γιά τή θρησκευτική ἐλευθερία στή Ρωσία, καί προσεφέρθη νά βοηθήσει μέ συγκεκριμένους τρόπους, συμπεριλαμβανομένων καί τῆς ἐξάσκησης σέ κομπιούτερς καί ἄλλα εἶδη μόρφωσης. Ὁ Μητροπολίτης ἐφάνη συγκινημένος καί εὐγνώμων. Κύτταξαν διάφορα ἔντυπα πού παρουσιάζουν τίς παγκόσμιες δραστηριότητες τῆς Ἐνωτικῆς κίνησης. Ὁ Μητροπολίτης ἔμεινε ἐκπληκτος μέ τό νά τά δεῖ τυπωμένα στή Ρωσική. Τελικά ἔκλεισε τή συνάντηση μέ λόγια ἐνθαρρυντικά: “προσβλέπουμε σέ καλλίτερες σχέσεις μέ τό ἴδρυμά σας καί τόν ἴδρυτή του”, ἕνα μεγάλο βῆμα ἀποδοχῆς ἀπό τόν Μητροπολίτη».

«Ἀλλά ὁ Αἰδ. Kwak εἶχε ἐντολή νά ζητήσει τήν ὀρθόδοξη ὑποστήριξη γιά τή λειτουργία τῆς Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας μέσα στή Σοβ. Ἑνωση. Ἀψηφώντας τήν προσπάθεια τοῦ Μητροπολίτη ξανακάθησε καί ζήτησε τήν νομιμοποίηση τῆς Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ: Η ΘΛΙΒΕΡΗ ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΝΟΣ ΕΞΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

του Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Τριανταφυλλοπούλου¹,
Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μ. Σισανίου καί Σιατίστης

(α' μέρος)

Θυμᾶμαι σάν φοιτητής, τή δεκαετία τοῦ 80, διαβάσαμε ποιητές τῆς ἀμφισβήτησης, τῆς δεκαετίας τοῦ 60, ἀμερικανούς καί γάλλους κυρίως. Σάν χριστιανοί διανοούμενοι ἐντυπωσιαζόμεσταν ἀπό τόν εἰκονοκλαστικό χαρακτήρα γραφῆς τους, ἔτσι ὅπως αὐτή ἀσκοῦσε δριμυία κριτική στόν ρωμαιοκαθολικισμό καί τόν προτεσταντισμό. Μία ποιήτρια αὐτῆς τῆς γενιᾶς, κόρη πάστορα μάλιστα, ἡ Σύλβια Πλάθ, στοχα-

ζόμενη ὑγιῶς πάνω στίς «ἐκκλησιαστικές» προτεσταντικές συνάξεις καί τόν κάλπικο, κίβδηλο χαρακτήρα τῆς ὅλης ἀτμόσφαιρας ἐκεῖ, παρατηρεῖ μέ ἀποτροπιασμό: «ἂν αὐτό τό πράγμα ὀνομάζεται παράδεισος, πλήττω ἀφόρητα καί προτιμῶ τήν κόλαση». Κι ἐμεῖς θά ποῦμε, βασισμένοι σ' αὐτή τῆς τή διαπίστωση, ὅτι πιθανόν ἡ συγχωρεμένη, τώρα πιά, ποιήτρια τῆς ἀμφισβήτησης, νά νοσταλγοῦσε τό μυστικό Θεῖο Δεῖπνο τῆς Βασιλείας. Τήν ἀφήνουμε στήν κρίση καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Δέν ἀπείχαν πολύ ἀπό τήν ἀντίληψη τῆς Πλάθ, οὔτε οἱ γνωστοί ὁμοεθνεῖς τῆς Κέρουακ, Μέηλερ,

1. Ὁμιλία του στό Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστεως, πού γίνεται κάθε Κυριακή στό Ἐνοριακό Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς, τοῦ ὁμωνύμου προαστείου, ἀπό 11.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ..

στή Σοβιετική Ἐνωση. Τότε ὁ Μητροπολίτης εἶπε: «Καί στήν Ανατολή καί στή Δύση οἱ πολιτικοί ἀρχηγοί ἀναγνωρίζουν ὅτι οἱ θρησκευεῖς θά σώσουν τίς κοινωνίες ἀπό τήν κοινωνική καί ἠθική πτώση. Ὄταν οἱ πολιτικοί μιλοῦν στούς θρησκευτικούς ἀρχηγούς εἶναι πολύ σοβαροί. Τέτοιες στιγμές, εἶναι ὑποχρέωση τῶν ἱστορικῶν θρησκευτῶν νά προστατεύσουν τήν κοινωνία καί τούς πιστούς ἀπό κακές ἐρμηνεῖες τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Ὁ κόσμος γέμισε ἀπό αἰρέσεις καί λατρεῖες. Ἀλλά πάντα ἦταν εὐθύνη τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας νά συνεργάζεται καί νά ὑποστηρίξει τίς ἀληθινές θρησκευεῖς. Ἐτσι λοιπόν προσβλέπω στήν πιθανότητα νά καλωσορίσω τήν Ἐνωτική Ἐκκλησία στή Ρωσική κοινωνία».

Στό γεῦμα πού παρέθεσε ὁ Μητροπο-

λίτης πολλοί μίλησαν ὑπέρ τοῦ Μούν. Ἐνας Βαπτιστής καί ὁ Dr. Francis Clark-καθολικός, ὁ ὁποῖος εἶπε ὅτι ἔχει συνεργαστεῖ πολλά χρόνια μέ τόν Μούν καί μαρτυρεῖ ὑπέρ αὐτοῦ καί τῶν πιστῶν του. Ὁ Μητροπολίτης εἶπε ὅτι θά τόν ὑποστηρίξει ἐάν ἀνακαλύψει ὅτι εἶναι μιά πραγματική θρησκεία. Τότε ὀλόγυρα ἀπό τό τραπέζι φωνές «χριστιανῶν θεολόγων ἐμπειρογνομῶνων» ἀπάντησαν ὅτι ἡ «Ἐνωτική Ἐκκλησία εἶναι καλή, πραγματική καί ἀληθινή».

Τό ἴδιο βράδυ ἡ τηλεόραση ἔδειξε ἕνα ντοκυμανταίγ για τόν Αἰδ. Μούν καί τήν ἐκκλησία του⁵.

(Συνέχεια στό ἐπόμενο).

5. Unification News 1/1990, σελ. 7-8.

Μπάροουζ, Καπότε, Γκίνσπεργκ, αλλά ούτε και οι γνωστοί γάλλοι Μπρετόν, Ρεμπώ και Καμύ, αυτοί ενάντιοι περισσότερο σ' έναν ανούσιο, ίσως και άνοστο ρωμαιοκαθολικισμό.

Καθόλου άδικα, αλλά ευφυέστατα και εύστοχα, ένας κληρικός τών ήμερών μας ονόμασε τό δυτικό χριστιανισμό «ντεκαφεινέ», δηλαδή χωρίς άρωμα και ουσία, ανάπηρο θά λέγαμε. Ένας χριστιανισμός ανίκανος ν' απαντήσει και νά διακονήσει τόν άνθρωπο σήμερα. Ένας χριστιανισμός πολλών χαμόγελων και ανέσεων, αλλά άπών στή συνάντησή του μέ τόν άνθρωπο.

Αλλά έπειδή τό ζητούμενο είναι νά ενημερωθεί και κατηχηθεί ό λαός του Θεού, θά χρειαστεί νά μιλήσουμε πιό συστηματικά και ίσως πιό ψυχρά και αντικειμενικά, για νά φανερωθεί σέ όλο τό βάθος του τό μέγεθος της παραμόρφωσης της πνευματικής και της παραχάραξης τόσο της Ιστορίας, όσο και της έμπειρίας του μυστηρίου της Έκκλησίας, στά στενά βέβαια πλαίσια μιās εισήγησης.

Βλέποντας ιστορικά τό πράγμα, γνωρίζουμε όλοι ότι τόν 16ο αι. άποσπάστηκαν από τούς ρωμαιοκαθολικούς μεγάλοι πληθυσμοί και δημιούργησαν δικές τους ανεξάρτητες όμολογίες (Λουθηρανοί, Καλβινιστές, Αγγλικανοί). Έπειδή διαμαρτύρονταν για τά λάθη τών ρωμαιοκαθολικων ονομάστηκαν διαμαρτυρόμενοι. Στό σύνολό τους οι προτεσταντικές παραφυάδες διατείνονται ότι εκφράζουν τό γνήσιο χριστιανισμό της πρώτης Έκκλησίας, αυτής τών άποστολικων χρόνων.

Άν ό ρωμαιοκαθολικισμός άποτελει διαστρέβλωση της όρθης εικόνας του Χριστού, πολύ περισσότερο ό προτεσταντισμός, άν και υπάρχουν μερικοί², και ίσως έχουν και δίκιο, πού υποστηρίζουν ότι ό τελευταίος

έχει ένα πρακτικό πνεύμα πού βρίσκεται πολύ έγγύτερα στην Όρθοδοξία από τή νοησιαρχία και τό σχολαστικισμό του πρώτου³.

Σύμφωνα μέ τόν άγιο Ιωάννη τό Δαμασκηνό, «αίρεση είναι ή μή άληθινή αντίληψη για τήν πίστη».⁴ Τό μή άληθές είναι ψευδές, και τό ψεύδος δέν έχει πραγματική ύπόσταση, άπλως αρνείται τήν πραγματικότητα. Τό μή έχον πραγματική ύπόσταση δέν έχει και τήν άληθινή δύναμη, τήν σώζουσα δύναμη της πίστεως. Άρα ή αίρεση, ή πλάνη δέν σώζει.

Χρησιμοποιώντας διαφόρους τρόπους ή πλάνη για νά πολεμήσει τήν άλήθεια, μέ τούς ίδιους αυτούς τρόπους αυτοκαταλύεται.⁵ Ο Θεός άποκάλυψε τόν έαυτό Του στους ανθρώπους, θέτοντας έπιπλέον σέ έφαρμογή ένα Σχέδιο για τή σωτηρία του κόσμου. Η άποκεκαλυμμένη αυτή πίστη άποτελει τό θεμέλιο αυτού του Σχεδίου. Κάθε παραμόρφωση αυτής της άποκεκαλυμμένης πίστεως, έστω και ή ελάχιστη δυνατή, παραμορφώνει τό Πρόσωπο του Θεού, δηλαδή αρνείται τό Θεό. Έδώ χρειά-

3. Οι σχολαστικοί θεολόγοι του Μεσαίωνα πίστευαν πως οι γενικές έννοιες (universalia), όπως άνθρωπος, Θεός, έλευθερία κλπ, έχουν πραγματική ύπόσταση έξω από τά πράγματα. Στην ουσία πρόκειται για θεολογία ειδώλων, μιá άσυνείδητη άπόπειρα νά καλυφθεί τό κενό της άπόρριψης τών ακτίστων ενεργειών από τό χώρο της θεολογίας. Τόν 14ο αι. όμως ό Γουλιέλμος Όσκαμ μέ τή θεωρία του νομιναλισμού κονιορτοποίησε έντελως τις γενικές αυτές έννοιες, υποστηρίζοντας ότι άποτελούν άπλά γλωσσικά όνόματα (flatus vocis), τά όποια δημιουργεί ό άνθρωπος για νά έρμηνεύσει τήν πραγματικότητα. Θά μπορούσε νά πει κανείς ότι ό Μέγας Βασίλειος ύπήρξε ό πρόδρομος τών νομιναλιστών, όταν στην όμιλία του, Κατ' Εύνομίου 1, υποστηρίζει ότι από τις αισθήσεις προκύπτουν τά νοήματα για νά έπινοηθούν κατόπιν οι λέξεις από τόν άνθρωπο, ως σημεία για τήν άλήθεια τών πραγμάτων. Άλλωστε δέν απέχει πολύ από αυτή τήν όπτική και ή ρήση του μακαριστου Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη σέ πανεπιστημιακή αίθουσα ότι «άν ό Θεός καταντήσει ιδέα, δός του μιá κλωσιά και βγάλ' τονε από τή μέση», (βλ. Ανέστη Κεσελόπουλου, Από τόν Παπαδιαμάντη στον Πεντζίκη).

4. Βλ. Σπαράγματα Φιλοσοφικά 18, 70.

5. Βλ. Ιωάννου Χρυσοστόμου, Εις Ματθ. 84, 3.

2. Χρήστου Γιανναρά, βλ. Όρθοδοξία και Δύση στή νεότερη Ελλάδα.

ζεται νά ποῦμε αὐτό πού λέει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης: «πᾶς ὁ παραβαίνων καί μή μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ Θεόν οὐκ ἔχει».⁶

Οἱ προτεστάντες δέν δέχονται τήν Ἱερά Παράδοση. Λέγοντας Ἱερά Παράδοση δέν ἐννοοῦμε ἕνα σύστημα ἰδεῶν καί κανόνων. Παράδοση σημαίνει ὅτι ὁ Ἰδιος ὁ Χριστός παραδίδεται ἀπό μένα σέ σένα καί ἀπό γενεᾶς εἰς γενεάν ὁ αὐτός ζῶν εἰς τούς αἰῶνας. Ἄρα μέσω τῆς Παραδόσεως συνδεόμαστε οἱ πιστοί κάθε γενεᾶς μέ τόν Ἰδιο τόν Θεάνθρωπο. Ἄν ἀρνεῖσαι τά παλαιά δέν ἔχεις οὔτε τά καινούρια⁷. Ἄν δέν δέχεσαι τήν Κεφαλή, δέν εἶσαι οὔτε Σῶμα, ἀφοῦ δέ μπορεῖ νά ὑπάρξει ἀκέφαλο σῶμα. Ἄν ὁ ρωμαιοκαθολικισμός θεοποίησε τούς θεσμούς, ἐπομένως περιφρόνησε τό Σῶμα, ἔχει μιᾶ ἐκκλησιολογία ἀσώματης κεφαλῆς. Στή θέση τῆς Κεφαλῆς ἔβαλε τόν Πάπα. Ἀποκόπτοντας τήν κεφαλή ἀπό ἀντίδραση πρὸς τούς ρωμαιοκαθολικούς, σύμφωνα μέ τό δημῶδες «πονάει κεφάλι, κόψει κεφάλι», ὁ προτεστάντισμός ἄφησε τό σῶμα ἀκέφαλο, ἀμέτοχο στήν ἀγιότητα τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι ἡ Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας. Γιά τούς Ὀρθοδόξους ὅποιοιδήποτε τύπου ἀσυνέχεια μεταξύ Κεφαλῆς-Σώματος καταστρέφει τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ Ὀρθόδοξοι αἰσθανόμαστε καί εἴμαστε μέλη τοῦ Ἐνός Σώματος, τοῦ Χριστοῦ. Ἡ «καρδιά» αὐτοῦ τοῦ σώματος «χτυπάει», πάνω στήν Ἁγία Τράπεζα, στή Θεία Λειτουργία, ἡ ὅποια ἀρδεύει, ποτίζει, στέλνει τό ζωοποιό Σῶμα καί Αἷμα σέ ὅλα τα κύτταρα αὐτοῦ τοῦ Σώματος. Γι' αὐτό σημειώνει ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας ὅτι «ἡ Ἐκκλησία ἐν τοῖς μυστηρίοις σημαίνεται» καί ἐννοεῖ τή Θεία Κοινωνία. Ἄν θελήσεις νά δεῖς τήν Ἐκκλησία, δές τό Κυριακό Σῶμα, λέει,

καί τά εἶδες ὅλα. Μέσα στήν Εὐχαριστία σημαίνεται τό μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἀκριβῶς μέσα στή ρίζα τοῦ φυτοῦ κρύβονται οἱ κλάδοι καί τά φύλλα του καί μέσα στήν καρδιά κρύβονται τά μέλη τοῦ σώματος. Δέν πρόκειται γιά ἀναλογία ὁμοιότητος, ἀλλά γιά ταυτότητα πράγματος.⁸

Ὁ ρηχός προτεστάντισμός εἶναι ἀποξενωμένος ἀπό αὐτοῦ τοῦ εἶδους τά ἀγιοπνευματικά βιώματα, καλλιεργώντας ἕναν ὀρθολογισμό καί ἕνα συναισθηματισμό ὑπέρ ἄγαν. Ἔτσι παρερμηνεύει καί τήν Ἁγία Γραφή, ἡ ὅποια στά χέρια ἑνός ὀποιοιδήποτε αἰρετικοῦ γίνεται αἰρετική ἀφοῦ λάθος ἐρμηνεύεται. Ἄς δοῦμε τώρα κάποια σημεία τῆς προτεστάντικῆς διδασκαλίας στενότερα:

1) Ὁ προσηλυτισμός πού ἐπιχειροῦν στίς μέρες μας οἱ προτεστάντες, εἶναι ἐπιθετικός καί ἐπιχειρεῖται ἐναντίον κατ' ὄνομα μόνον Ὀρθοδόξων χριστιανῶν. Οἱ Ὀρθόδοξοι πού ζοῦν γνήσια χριστιανική ζωή, δέν ἀναζητοῦν ἄλλοῦ τό νόημα τῆς ζωῆς, γιατί ζοῦν τήν ὄντως Ζωή, τό Χριστό. Ἔχουν συνεπῶς τό ὅλον καί δέν παρασύρονται ἀπό χλωμούς ἀντικατοπτρισμούς-τάχατες-πληρότητας στίς ἀνυδρες πνευματικές ἐρήμους.

2) Ἐπιμένοντας στό κατ' αὐτούς δόγμα sola scriptura, δεχόμενοι δηλαδή μόνο τήν αὐθεντία τῆς Γραφῆς καί τίποτε ἄλλο, ξεχνοῦν αὐτό πού εἶπε ὁ Χριστός, ὅτι ἡ Ἐκκλησία Του θά οἰκοδομηθεῖ ὄχι σέ γραπτό κείμενο, ἀλλά στήν «πέτρα» τῆς ὁμολογίας (τοῦ Πέτρου καί ὄσων μακαρίων τόν ἀκολουθήσουν σ' αὐτή του τήν ὁμολογία), ὅτι Αὐτός εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ.⁹ Οὔτε ὁ Ἰδιος ἔγραψε τίποτε, οὔτε ἔδωσε ἐντολή στους μαθητές Του νά γράψουν τή διδασκαλία Του. Τούς ἔστειλε νά κηρύξουν

6. Β' ἐπιστ. 9.

7. Βλ. Ἰωάννου Χρυσόστομου, Εἰς Ματθ. 10, 2.

8. Βλ. Νικολάου Καβάσιλα, Ἐρμηνεία τῆς Θείας Λειτουργίας, PG 150, 452 CD.

9. Ματθ. 16,18.

σ' ὄλο τόν κόσμῳ¹⁰, ὑποσχόμενος σέ αὐτούς ὅτι θά στείλει τό Πανάγιο Πνεῦμα νά τούς συνοδεύει, ἀγιάζει, φωτίζει, ἐνδυναμώνει, διδάσκει.¹¹ Αὐτό τό Ἅγιο Πνεῦμα φώτισε τούς ἀποστόλους στήν Ἀποστολική Σύνοδο¹² καί ὅλους τούς μετέπειτα Πατέρες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

3) Δικαιολογοῦν τίς «ἐκκλησίες» τους, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἔσφαλαν ὄχι μόνον οἱ ρωμαιοκαθολικοί, ἀλλά καί ἡ ἀδιαίρετη Ἐκκλησία τῆς πρώτης χιλιετίας, ἄν καί ὁ Λούθηρος ἔλεγε πῶς ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία βρίσκεται πιό κοντά στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἄλλοι ἀπό αὐτούς λένε, ὅτι ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία ἔπεσε σέ πλάνη τό 2ο αἰ., ἄλλοι τόν 4ο, καί ἄλλοι δέν δέχονται οὔτε τό σύμβολο Νικαίας-Κωνσταντινουπόλεως. Εἶναι ὅμως δυνατόν ἡ Ἐκκλησία Του νά πλανήθηκε, ὅταν ὁ Ἰδρυτής της ὑποσχέθηκε ὅτι θά εἶναι μαζί της μέχρι τή συντέλεια τοῦ κόσμου¹³;

4) Τή διάκριση σέ κανονικά καί μὴ τῶν βιβλίων τῆς Καινῆς Διαθήκης μέ βάση τόν κατάλογο τοῦ Μεγάλου Ἀθανασίου (τοῦ ὁποίου τή θεολογία συνεχίζουν ἴδια οἱ μεγάλοι Καππαδόκες Πατέρες), ὁ ὁποῖος καταρτίστηκε τόν 4ο περίπου αἰώνα, τή δέχονται. Πῶς εἶναι δυνατό νά πλανήθηκε ἡ Ἐκκλησία πού κατάρτισε τόν κατάλογο τῶν βιβλίων πού αὐτοί δέχονται, ἔχουν στά χέρια τους καί μελετοῦν;

5) Δέν δέχονται τό μυστήριο τῆς Ἱερωσύνης. Θέλοντας νά διορθώσουν τό παπικό ἱερατεῖο, τό διέλυσαν. Θέλοντας νά θεραπεύσουν τόν ἄρρωστο, τόν σκότωσαν. Δέχονται μόνο τή γενική Ἱερωσύνη τῶν πιστῶν, ἀνδρῶν καί γυναικῶν μάλιστα, ὄχι τήν εἰδική τῶν κληρικῶν. Ἡ Καινή Διαθήκη, ὡστόσο, κάνει λόγο γιά χειροτονία (ἐπίθεση, τοποθέτηση χειρῶν) σέ ὑποψη-

φίους κληρικούς¹⁴. Οἱ ἀπόστολοι διάλεξαν τό Ματθία ὡς ἀντικαταστάτη τοῦ Ἰούδα, χωρίς αὐτός ν' ἀνήκει στό στενότερο κύκλο τῶν μαθητῶν¹⁵. Ἄρα οἱ ἀπόστολοι μετέδωσαν τό ἀξίωμά τους στούς διαδόχους τους ἐπισκόπους, δέν τό κράτησαν οἱ ἴδιοι προσωπικά. Ἔτσι καί ὁ Παῦλος παραγγέλλει στόν Τίτο νά χειροτονήσει πρεσβυτέρους στήν Κρήτη¹⁶. Στή δέ Ἐφεσο, συμβουλεύει τούς πρεσβυτέρους: «προσέχετε τούς ἑαυτούς σας καί ὄλο τό ποιμνιο στό ὁποῖο ἐσᾶς τοποθέτησε ὡς ἐπισκόπους τό Ἅγιο Πνεῦμα»¹⁷. Δηλαδή τό ἔργο τῶν ἐπισκόπων εἶναι καθορισμένο ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα.

6) Πιστεύουν ὅτι τό Βάπτισμα εἶναι μιά ἀπλή τελετή πού συμβολίζει τήν ἐν Χριστῷ ἀναγέννηση. Στίς Πράξεις ὅμως¹⁸ ὁ Πέτρος εἶπε στούς ἀκροατές του νά βαπτισθοῦν, ἀφοῦ πρῶτα μετανοήσουν, γιά τή συγχώρεση τῶν ἁμαρτιῶν τους. Ἔτσι ὁμολογοῦμε κί ἐμεῖς: «ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν». Ἄρα πρόκειται γιά μυστήριο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καί ὄχι γιά ἀπλή ἀναγεννητική τελετή.

7) Ἀρνοῦνται τό μυστήριο τοῦ Χρίσματος. Στίς Πράξεις ὅμως¹⁹, μετά τό Βάπτισμα, οἱ ἀπόστολοι διά χειροθεσίας πάνω στούς βαπτισμένους ζητοῦσαν τόν ἐρχομό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τό ὁποῖο μέχρι τότε, μόνο μέ τό βάπτισμα δηλαδή, δέν εἶχε κατέλθει.

8) Στή θεία Εὐχαριστία ἀρνοῦνται τή μεταβολή τοῦ ἄρτου καί τοῦ οἴνου σέ Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ. Ἀπλῶς θυμοῦνται, λένε, τό Χριστό καί ὅσα ἔπαθε γιά ἐμᾶς καί δέ δέχονται ἄφεση ἁμαρτιῶν. Ὁ Χριστός ὅμως εἶπε «εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν»²⁰. Ἄλλοῦ

14. Α' Τιμ. 4, 14, 5, 22 καί Β' Τιμ. 1, 6.

15. Πράξ. 1, 20-26.

16. Τίτ. 1, 5.

17. Πράξ. 20, 28.

18. 2, 38.

19. 8, 16-17.

20. Ματθ. 26, 28.

10. Ματθ. 28, 19-20.

11. Ἰωάν. 14, 26, 16, 13.

12. Πράξ. 15, 23-28.

13. Ματθ. 28, 20.

τόνισε ότι ή σάρκα Του είναι ἀληθινά φαγητό και τό αίμα Του ἀληθινά ποτό²¹. Στο Μυστικό Δεῖπνο εἶπε γιά τό ψωμί, «τουτο ἐστί τό σῶμα μου», και γιά τό κρασί «τουτο ἐστί τό αίμα μου». Δέν εἶπε «σύμβολόν ἐστι», ἀλλά «ἐστί», εἶναι πραγματικά. Εἶπε μάλιστα «τό ὑπέρ ὑμῶν κλώμενον»²², δηλαδή πού παραδίδεται και θυσιάζεται, τεμαχίζεται γιά χάρη σας. Ἄν μόνον ὡς ἀνάμνηση ἔχουν τά γεγονότα αὐτά ἀξία, γιά νά εἶναι ἀκριβέστεροι πρὸς ὅ,τι συνέβη, γιάτί δέν πλένουν οἱ προτεστάντες και τά πόδια, ὅπως ἔκανε ὁ Χριστός στό Μυστικό Δεῖπνο και ζήτησε και οἱ μαθητές Του τό ἴδιο νά κάνουν²³;

9) Ἀρνοῦνται και τό μυστήριο τῆς ἐξομολόγησης. Κάποιοι ὁμολογοῦν τίς ἀμαρτίες τους ἀπευθείας στό Θεό, ὄχι σέ ἀνθρώπους. Ὁ Χριστός ὁμως εἶπε στους μαθητές Του ὅτι αὐτοί (ἄρα και οἱ διάδοχοί τους) μποροῦν νά συγχωροῦν ἀμαρτίες²⁴. Τούς εἶπε συγκεκριμένα: «Λάβετε Ἅγιο Πνεῦμα, ἄν συγχωρεῖτε κάποιων τίς ἀμαρτίες, τούς εἶναι συγχωρημένες».²⁵

10) Ἀρνοῦνται τήν παρουσία τῆς θείας Χάριτος και στό Εὐχέλαιο. Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ ἀδελφότης κάνει λόγο στήν ἐπιστολή του²⁶ ὄχι μόνο γιά ἐπάλειψη, ἀλλά και γιά προσευχή θεραπευτική -μάλιστα- κάποιες φορές. Μέ τό λάδι οἱ μαθητές τοῦ Χριστοῦ και ἀμαρτίες συγχωροῦσαν²⁷ και θεράπευαν και ἀσθένειες κάποτε. Δέν ἐπρόκειτο γιά ἀπλή ἐντριβή. Ἄν ἦταν ἀπλή ἐντριβή, θά μποροῦσαν νά τήν κάνουν και οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀσθενοῦς, δέ

θά ὑπῆρχε λόγος νά προσκαλέσουν τούς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ἡ ἐπιστολή τοῦ ἁγίου²⁸. Οἱ πρεσβύτεροι εἶναι τελικά ἐκεῖνοι πού θά προσευχηθοῦν γιά τήν ἴαση και τή σωτηρία τῆς ψυχῆς τοῦ ἀσθενοῦς και θά τόν ἀλείψουν μέ λάδι.

11) Ἐπόμενο εἶναι μέ τή στρεβλή θεολογία τους νά μήν κατανοοῦν οὔτε τό μυστήριο τοῦ γάμου²⁹. Ὁ γάμος εἶναι φανέρωση τοῦ μυστηρίου τοῦ Χριστοῦ και τῆς Ἐκκλησίας, ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ὅπως ἀκριβῶς ὁ Χριστός εἶναι ἡ Κεφαλή τῆς Ἐκκλησίας και ἡ Ἐκκλησία Τόν ἀναγνωρίζει ὡς Κεφαλή τῆς, ἔτσι και ἡ κεφαλή τῆς γυναίκας εἶναι ὁ ἄνδρας, τόν ἀναγνωρίζει ἡ γυναίκα ὡς κεφαλή τῆς, ἐνῶ ἐκεῖνος τήν ἀναγνωρίζει ὡς σῶμα του, ὅπως ὁ Χριστός τήν Ἐκκλησία. Γι' αὐτό και ὁ Παῦλος ὁμολογεῖ: «τό μυστήριο τουτο μέγα ἐστί, ἐγώ δέ λέγω εἰς Χριστόν και εἰς τήν Ἐκκλησίαν»³⁰. Ἄν και ἐπισημαίνουμε ὅτι ὁ γάμος κρύβει μέσα του αὐτή τή φοβερή πραγματικότητα, διαπιστώνουμε ὡστόσο, ὄχι χωρίς πικρία, ὅτι και παρ' ἡμῖν ἔχει ὑποβιβασθεῖ σέ μία κοσμική θορυβώδη τελετή, μέ δική μας εὐθύνη, δυστυχῶς. Στους προτεστάντες πάντως δέν ἀποτελεῖ παρά ἓνα πανηγυράκι, μέ πολλή θεατρικότητα, ἄμοιρο χάριτος.

12) Δέν τιμοῦν τήν Παναγία, τούς ἁγίους, τά ἱερά λείψανα, τίς εἰκόνες. Δέν δέχονται τίς Οἰκουμενικές Συνόδους, τόν ἀγιασμό, τά μνημόσυνα, ὑπέρ τῶν ὁποίων συμμαρτυρεῖ σύμπασα ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία.

(Τό τέλος στό ἐπόμενο).

21. Ἰωάν. 6, 55.

22. Α' Κορ. 11, 24 πρβλ. και Λουκ. 22, 19.

23. Ἰωάν. 13, 15.

24. Ματθ. 16, 19 και 18, 18.

25. Ἰωάν. 20, 22-23.

26. 5, 14-15.

27. Ἰακ. 5, 15.

28. Ἰακ. 5, 14.

29. Γι' αὐτό και «εὐλογοῦν» και γάμους ὁμοφυλοφίλων.

30. Ἐφεσίους 5, 32.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ: ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα,
πολιτικού ἐπιστήμονος

(β' μέρος)

Φυσικά ἡ σύνδεση Ἐκκλησίας καί σχολείου συνεχίζεται καί σέ ἄλλες δύσκολες περιόδους. Ἀρκεῖ νά ἀναφέρω ὅτι ἄν ρωτήσετε καί σημερινούς Δωδεκανησίους, εἰδικά ἀνθρώπους πού πρόλαβαν τὰ Δωδεκάνησα ἐπὶ ἰταλοκρατίας τῆ δεκαετία τοῦ 30 ἢ τοῦ 40, καί ἐκεῖ οἱ Ἴταλοί τοῦ φασισμοῦ, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Μουσολίνι ὁ Ντεβέκι, ἀπαγόρευε ἐπὶ μία δεκαετία τὴν διδασκαλία ὅλων των ἑλληνικῶν μαθημάτων, θὰ τό βεβαιώσουν. Δέν ὑπῆρχε ἑλληνικό σχολεῖο ὥστε νά ἰταλοποιηθοῦν οἱ ἄνθρωποι. Τότε ὁ Μητροπολίτης Ρόδου Ἀπόστολος πῆγε στήν φασιστική ἀρχή καί ἐξέφρασε μία παράκληση. Τὰ σχολεῖα μᾶς τὰ διαλύσατε. Τουλάχιστον ἓνα κατηχητικό μία ὥρα κάθε Κυριακή μποροῦμε νά κάνουμε; Χριστιανοί εἶστε καί σεῖς. Νά μιλάμε γιά τόν Χριστό καί τὴν Παναγία κάθε Κυριακή μετά τὴν Θεία Λειτουργία νά κρατᾶμε τὰ ἀγόρια καί τὰ κορίτσια νά τοὺς λέμε δύο λόγια γιά τόν Χριστό. Ἐ, γιά νά δείξουν καί μία παραχώρηση, εἶπαν οἱ Ἴταλοί φασίστες ἐντάξει, νά κάνετε ἓνα κατηχητικό καί τοὺς ἐπέτρεψαν νά κλειδώνουν καί τίς πόρτες γιά νά 'ναί τὰ μικρὰ παιδιά, μὴ μπαίνουν οἱ μεγάλοι καί τοὺς ἐνοχλοῦν. Τὴ μία ὥρα τοῦ κατηχητικοῦ κατόρθωναν οἱ ἱερεῖς τῶν Δωδεκανήσων νά διδάσκουν τὰ παιδιά. Ζοῦν οἱ ἄνθρωποι, οἱ τότε δεκάχρονοι, σήμερα 70, 80 ἐτῶν, ζοῦν, τὰ γράφουν οἱ ἐφημερίδες. Καί μᾶς λένε ὅτι εὐτυχῶς πού ὁ παπᾶς καί ὁ δεσπότης καί ὁ

κατηχητής μᾶς ἔλεγαν καί τὴν ἱστορία μας καί τὴν γλώσσα μας. Κατάφεραν μαζί μετὸν Χριστό καί τὴν Παναγία νά μεταδίδουν ἑλληνική ἱστορία καί γλώσσα. Ἡ μία ὥρα τοῦ κατηχητικοῦ στὰ ἰταλοκρατούμενα Δωδεκάνησα ἀφιερωνόταν σ' αὐτά.

Πᾶμε στό παρόν. Τό παρόν παρουσιάζεται ὡς μία σχιζοφρενική κατάσταση. Ἔχουμε Νόμους καί Συντάγματα πού ὁμιλοῦν γιά ἑλληνορθόδοξη ἀγωγή καί ἔχουμε μία πράξη ἢ ὁποῖα παρασάγγας ἀπέχει ἀπὸ τό ἑλληνορθόδοξο πρότυπο τῆς ἀγωγῆς. Ποιό εἶναι τό ἑλληνορθόδοξο πρότυπο τῆς ἀγωγῆς; Εἶναι ἡ παιδεία τῶν τριῶν ἱεραρχῶν, εἶναι ἡ παιδεία τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ; Φυσικά, ἡ παιδεία δέν εἶναι ταυτόσημη μέ τὴν ἐκπαίδευση. Τό μπερδεύουμε αὐτό μερικές φορές. Παιδεία εἶναι αὐτή πού διαμορφώνει χαρακτήρες. Διά-μόρφωση. Μόρφωση σημαίνει σχηματισμός. Ὅπως στὰ γαλλικά, στίς λατινόφωνες γλώσσες, τό λένε formation, δηλαδή σχηματισμός, φόρμα. Δίνω σχῆμα καί μορφή, πού; στήν ψυχὴ καί στό πνεῦμα τοῦ παιδιοῦ. Εἶναι ἀνθρωποπλαστική ἢ παιδεία. Εἶναι τό ἐρώτημα πού ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ὑπάρχει: ποιό πρότυπο ἀνθρώπου ἐπιδιώκω. Θέλω τόν homo economicus; Τόν ἀνθρωπο businessman μόνο; Θέλω τό παιδί μου μόνο νά βγάζει λεπτὰ ἀλλά νά πατεῖ ἐπὶ πτωμάτων χωρὶς ἦθος; Θέλω τόν ἀνθρωπο ρομπότ; Πού νά ἔχει γνώσεις ἀλλά νά μὴν ἔχει κάποιους ἠθικούς στόχους; Νά μὴν ἔχει Θεό, νά μὴν ἔχει πατρίδα, νά μὴν ἔχει κοινωνικότητα; Τί θέλω; Τόν καλόν καγαθόν τῶν ἀρχαίων; Θέλω τόν ἐν Χριστῷ ἀνθρωπο; Πού ἔχει

1. Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία τοῦ στό Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστεως, πού γίνεται κάθε Κυριακή στό Ἐνοριακό Κέντρο τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς, τοῦ ὁμωνύμου προαστείου, ἀπὸ 11.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ.

προσανατολισμό προς τόν Θεό, προς τήν κοινωνία, προς τόν συνάνθρωπο, όπως μᾶς διδάσκουν οἱ ἅγιοί μας; Τό ἐρώτημα αὐτό στήν Ἑλλάδα ἔχει ἑκατοντάδες ἀπαντήσεις μέ ἀποτέλεσμα τό σημερινό σχολεῖο νά ζεῖ σέ μία σύγχυση.

Ἡ νομοθεσία μας εἶναι ἀρκετά σαφής. Τό Σύνταγμα μας προβλέπει στό ἄρθρο 16 παράγραφος 2, ὅτι σκοπός τῆς παιδείας, τήν ὁποία τό κράτος ὀφείλει νά παρέχει -κατά πολύ μεγάλο βαθμό τά δημοτικά, τά γυμνάσια, τά λύκεια, τά πανεπιστήμια εἶναι ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ κράτους καί ἀπλῶς ἐπιτρέπει ὑπό ὄρους καί κάποια ἰδιωτικά σχολεῖα-, σκοπός λοιπόν εἶναι κυρίως ἡ ἀνάπτυξη ἐθνικῆς καί θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Αὐτά λέει τό Σύνταγμα, ἀλλά παράλληλα νά διαμορφώνονται ἐλεύθερες προσωπικότητες καί δημοκρατικές.

Πέραν τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, τό ὁποῖο κάποιοι ἀπειλοῦν ὅτι μπορεῖ νά μᾶς τό ἀλλάξουν, νά γίνει κάποια ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος κλπ., ὑπάρχει καί τό πρῶτο ἄρθρο τοῦ Συντάγματος, τό ὁποῖο δέν ἀναθεωρεῖται. Τό πρῶτο ἄρθρο λοιπόν τοῦ Συντάγματος στήν παράγραφο 3 λέει: ὅλες οἱ ἐξουσίες πηγάζουν ἀπό τό λαό καί ὑπάρχουν, δηλαδή ἀσκοῦνται ὑπέρ τοῦ λαοῦ καί τοῦ ἔθνους. Ὁ συντακτικός νομοθέτης ἀπό τά πρῶτα συντάγματα τῶν ἐθνοσυνελεύσεων τοῦ ἀγῶνος μέχρι σήμερα, κάνει αὐτή τήν προσθήκη, ὅτι οἱ ἐξουσίες πηγάζουν ἀπό τό λαό -λαός εἶμαστε ὅσοι ἔχουμε τήν ὑπηκοότητα, ὅσοι ἔχουμε ἑλληνική ταυτότητα καί διαβατήριο καί μπορούμε νά ψηφίσουμε, εἶμαστε ὁ λαός-. Ἀλλά πρέπει ὅταν ἀσκοῦνται οἱ ἐξουσίες, ἡ παιδεία, ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἄμυνα, ἡ οικονομία, ὅλες αὐτές οἱ ἐξουσίες τοῦ κράτους, νά ἀσκοῦνται ὄχι μόνον γιά τούς σημερινούς ζῶντες ἐν Ἑλλάδι ὑπηκόους, ἀλλά νά ἀσκοῦνται καί ὑπέρ τοῦ ἔθνους. Καί τό ἔθνος ἔχει διαστάσεις καί ποιοτικές καί πο-

σοτικές, εὐρύτερες ἀπό τό λαό. Ποιοτικά, ἔθνος εἶναι ἡ ἱστορία, ἡ Ἐκκλησία, ἡ παράδοση, ἡ γλώσσα, τά ἥθη καί τά ἔθιμα, αὐτά πού συγκροτοῦν τήν ἐθνική μας ταυτότητα. Ἄρα πρέπει οἱ ἐξουσίες νά σέβονται τά στοιχεῖα τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητος. Καί ἐπιπλέον, ποσοτικά τό ἔθνος εἶναι καί οἱ Ἕλληνες οἱ ὁποῖοι ζοῦν στήν Κύπρο, στή βόρειο Ἡπειρο, στήν ἀνατολική Εὐρώπη, στήν ὁμογένεια, στήν Αὐστραλία, Γερμανία, Ἀμερική, εἶναι καί οἱ νεκροί καί οἱ μέλλοντες. Καί ὅπως λέει ὁ Κωστής Παλαμᾶς, κριτές θά μᾶς δικάσουν καί οἱ ἀγέννητοι καί οἱ νεκροί. Θά μᾶς κρίνουν καί οἱ μελλοντικές γενιές, τά παιδιά τά ἀγέννητα πού θά' ρθοῦν σέ 40, 50 χρόνια θά μᾶς ποῦν: τί κάνατε, ὦ νεοέλληνες τοῦ 2010; Παραδώσατε τήν παιδεία στή «Νέα Ἐποχή»; Παραδώσατε τό ὄνομα τῆς Μακεδονίας σ' ἕνα λαό ὁ ὁποῖος δέν ἔχει καμμία σχέση; Θά μᾶς τραβήξουν τό αὐτί οἱ μελλοντικές γενιές κάποτε, ἐάν κάνουμε αὐτά τά λάθη, ἐλπίζω νά μήν τά κάνουμε, ἀλλά καί οἱ παρελθόντες, οἱ ἄνθρωποι πού πέθαναν εἴτε ἥρωικά εἴτε εἰρηνικά, ἀλλά ἀγωνίστηκαν γι' αὐτόν τόν τόπο εἴτε ὡς ἐθνομάρτυρες ἢ νεομάρτυρες, εἴτε ὡς ἀπλοί ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ, πού ἴδρωσαν γιά νά παραμείνουμε Ὁρθόδοξοι καί Ἕλληνες. Ἐθνος λοιπόν κατά τό Σύνταγμα εἶναι ἡ ρίζα καί ἡ πηγὴ τῶν ἐξουσιῶν καί ὄχι μόνον ὁ λαός πού κατοικεῖ σήμερα μέσα στήν Ἑλλάδα.

Καί βεβαίως ὑπάρχουν κι ἄλλες νομοθεσίες τοῦ 1985 καί ἄλλες πού ὀμιλοῦν γιά ἕνα ἑλληνορθόδοξο ἰδανικό στήν παιδεία, τό ὁποῖο βέβαια ὁ καθένας μπορεῖ νά τό ἐρμηνεύσει ὅπως θέλει, ἀλλά ὑπάρχουν τά χαρτιά. Τά χαρτιά τουλάχιστον εἶναι σαφῆ. Ὅμως τό παρόν, ἐπαναλαμβάνω, μᾶς δείχνει μία διάσταση τῶν κειμένων, τῶν νόμων, τῶν διατάξεων μέ τή σημερινή πραγματικότητα. Ὑπάρχει νόμος τοῦ 1977 ὁ ὁποῖος εἶναι καί Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας μας καί προβλέπει

-καί ὁ νόμος τοῦ κράτους καί ὁ νόμος τῆς Ἐκκλησίας μας-, προβλέπει λοιπόν μεταξύ ἄλλων αὐτό τό κείμενο πού ἡ Πολιτεία τό συνέταξε καί ἡ Βουλή τό ψήφισε καί διέπει τήν ὀργάνωση τῆς Ἐκκλησίας, καί λέει ὅτι δικαιούται ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά ἔχει λόγο γιά τό περιεχόμενο τῶν βιβλίων τῶν θρησκευτικῶν. Τά τελευταῖα ὅμως χρόνια ὅποτεδήποτε ἐπεχείρησε ἡ Ἱερά Σύνοδος νά διαμαρτυρηθεῖ ἢ νά ζητήσει νά ἔχει λόγο ἢ νά μετέχουν ἐκπρόσωποι της σέ συμβούλια πού ἀσχολοῦνται μέ τήν Παιδεία ἀντιμετώπισε ἀπαντήσεις οἱ ὁποῖες δέν ἦσαν καί τόσο εὐπρεπεῖς καί οἱ ὁποῖες παρεβίαζαν τό Νόμο. Ἀρνοῦνται κατά καιρούς ὄχι ὅλοι, κάποιοι ἀρμόδιοί τῆς Παιδείας, νά δώσουν τό λόγο στήν Ἐκκλησία τουλάχιστον αὐτόν πού ὀρίζει ἡ νομοθεσία.

Ἐπιπλέον, μαθαίνουμε, διαβάζουμε, τά βλέπουμε, τά ἔχουν δεῖ ὅσοι ἀπό σᾶς εἶναι ἐκπαιδευτικοί, μᾶς τά γράφουν ἐκπαιδευτικοί ἀπό τήν ἐπαρχία, ὅτι πολλά κείμενα, ὄχι μόνο τῶν θρησκευτικῶν -τά βιβλία τῶν θρησκευτικῶν ἐν πάσῃ περιπτώσει θεολόγοι τά γράφουν, θέλω νά πιστεύω ὅτι οἱ Ἕλληνες θεολόγοι διατηροῦν ἕνα ἐπίπεδο καί ἕνα ἦθος, μακάρι νά μήν μᾶς διαψεύσουν στό μέλλον-, ἀλλά καί βιβλία ἱστορίας, ἀρχαίων ἑλληνικῶν, νεοελληνικῆς λογοτεχνίας, διαστρεβλώνουν τελειῶς τόν σκοπό τῆς παιδείας. Δέν δίνουν πρότυπα, δέν παρουσιάζουν καθόλου τήν χριστιανική παράδοση τοῦ τόπου, δέν παρουσιάζουν καθόλου τούς ἥρωες τοῦ γένους, ἀλλά ἀντιθέτως μιλοῦν γιά Χάρι Πότερ, μιλοῦν γιά μάγισσες καί γιά μαγικά γλυκά, κι ἔχουμε φτάσει στό σημεῖο τά βιβλία τοῦ Δημοτικοῦ ἀντί νά προβάλλουν τούς ἐκλεκτούς λογοτέχνες μας -ὑπάρχουν κείμενα λογοτεχνῶν πού θά μπορούσαμε ἀπό τήν Β', Γ' Δημοτικοῦ νά τά προβάλλουμε- ὅπως τό βιβλίο τῆς γλώσσας, ἕνα βιβλίο πού εἶναι τό βασικό στό Δημοτικό, νά χρησιμο-

ποιεῖ συνταγές μαγειρικῆς, νά μαθαίνουν τά παιδιά γραμματική μέ μακαρόνια μέ κιμά, νανούρισμα γιά χταπόδια καί τά Χριστούγεννα στήν Ε' δημοτικοῦ ἀντί γιά Χριστό, ἀντί γιά φάτνη, ἀντί γιά παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας, ἀντί γιά Ἐκκλησία, ἀντί γιά ὅ,τιδήποτε ἄλλο τά παιδιά ὑποχρεοῦνται -ἐκτός ἂν εἶναι τολμηρός ὁ δάσκαλος καί δέν τό διδάξει αὐτό ἔτσι ὅπως τό δίνουν οἱ ἐντολές- τά παιδιά ὑποχρεοῦνται στήν τρυφερή ἡλικία τῶν 10, 11 ἐτῶν νά μάθουν γιά τήν μάγισσα Φρικαντέλα ἢ ὅποια βρίζει τά παιδιά γιατί τῆς λένε τά κάλαντα. Ἐπειδή λένε τά κάλαντα τούς βρίζει. Σκεφτεῖτε τήν πληγή στά παιδιά τά ὅποια ἐτοιμάζονται νά βγοῦν στό δρόμο νά ποῦν τά κάλαντα. Καί φτιάξτε τό μαγικό γλυκό, εἶναι ἡ συνταγή στίς ἀσκήσεις τοῦ βιβλίου τῆς Ε' Δημοτικοῦ.

Σέ κείμενο, σέ ἀνθολόγιο νεοελληνικῆς λογοτεχνίας γιά τό Δημοτικό διαβάζουμε γιά τήν γάτα ἢ ὅποια μαγάρισε τό Ἱερό τοῦ Ναοῦ. Ἀπό ὅλον τόν Γρηγόριο Ξενόπουλο («Σᾶς ἀσπάζομαι Φαίδων») -πρότυπα ἐκθέσεων οἱ ἐπιστολές του στή διάπλαση τῶν Παίδων-, ἀπ' ὅλον τόν μέγα αὐτόν Ζακυνθινό λογοτέχνη, ἕνα κείμενο βρήκανε, ἕνα κείμενο πού προσβάλλει τήν ἱερότητα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Καί ἐπίσης, σέ βιβλίο ἀνθολόγιο τοῦ δημοτικοῦ διαβάζουμε, τό μόνο κείμενο γιά τό Πάσχα πού βρέθηκε σέ ἕνα ἀνθολόγιο, πῶς τό παιδάκι βαριέται νά μετάσχει στό κουβάλημα τοῦ ἐπιταφίου. Τό παιδί πού ἀρνεῖται, δέν λέει ὅτι δέ θέλει νά κάνει περιφορά, τό κείμενο λέει «μᾶς βάλανε νά κουβαλήσουμε τόν ἐπιτάφιο». Καί περνάει ἕνα ἀρνητικό μήνυμα καί ἀπό πλευρᾶς χριστιανικῆς καί ἀπό πλευρᾶς γλωσσικῆς ἀκόμη. Περιφορά λέμε, καί σ' ὅλα τά χωριά ἀκόμη, δέ λέμε «κουβάλημα» τοῦ Ἐπιταφίου.

Καί σέ κείμενα τῆς Β' Γυμνασίου διαβάζουμε ὅτι ἀπ' ὅλη τήν ἀρχαία Ἑλλάδα τό ἀνθολόγιο τῆς Β' Γυμνασίου μέχρι πέρσι

τουλάχιστον, δέν ξέρω ἂν θά ἀλλάξει φέτος, ἀπ' ὅλο τόν ἀρχαῖο ἑλληνικό πολιτισμό, ἀντί νά μιλήσουν γιά τήν δημοκρατία, γιά τόν ἥρωισμό, ἀντί νά μιλήσουν στά παιδιά γιά τόν ὄρκο τῶν ἀρχαίων ἐφήβων πού ἀγωνίζονται τήν πατρίδα νά μή τήν παραδώσουν μικρότερη, ἀλλά μεγαλύτερη ἀπ' ὅτι τή βρῆκαν, «τήν πατρίδα οὐκ ἐλάττων παραδώσω» (ἐμεῖς τό κάναμε αὐτό στά σχολεῖα, σήμερα δέν τό βλέπω, ἔχει ἀπαλειφθεῖ). Καί τί βρῆκαν νά διδάξουν στά παιδιά, ἀγόρια καί κορίτσια τῶν δεκατριῶν πρὸς δεκατεσσάρων ἐτῶν: οἱ ἑταῖρες στήν ἀρχαιότητα. Σκεφθεῖτε τίς κόρες σας, τίς ἐγγονές σας, τίς ἀνιψιές σας νά ἔχουν ἄσκηση πῶς ἡ ἑταῖρα προετοιμαζόταν στήν ἀρχαιότητα. Πῶς βαφόταν, τί φοροῦσε, κλπ. Κύριε ἐλέησον θά μοῦ πεῖτε. Καί ὅμως, θά μπορούσαν νά μιλήσουν γιά τή μάχη τοῦ Μαραθῶνα πού τιμοῦμε αὐτές τίς μέρες, ἓνα σημαντικό γεγονός, πρὶν 2500 χρόνια, γιά τή μάχη πού ὁ ἑλληνισμός ἔσωσε ὅλη τήν Εὐρώπη. Καί αὐτό δέν τό λέμε ἐμεῖς, τό λένε καί εὐρωπαῖοι ἱστορικοί, οἱ κορυφαῖοι διανοούμενοι, τό ἔχει παρατηρήσει ἀκόμη καί ὁ Πλάτων ὅτι ἦταν μάχη τῆς Εὐρώπης αὐτό.

Αὐτό εἶναι δυστυχῶς τό σχιζοφρενικό παρόν τῆς παιδείας. Συντάγματα καί Νόμοι νά μιλοῦν γιά μία παιδεία πού προσπαθεῖ νά δώσει θρησκευτική καί ἐθνική ἀγωγή παράλληλα μέ τή Δημοκρατία μέ σεβασμό στά ἀνθρώπινα δικαιώματα, μέ σεβασμό σέ ὅ,τιδήποτε καλό μπορούμε νά πάρουμε καί ἀπό ἄλλους λαούς χωρίς νά χάσουμε τήν ταυτότητά μας. Καί νά ἔχουμε καταλήξει σέ βιβλία ἱστορίας, τά ὁποῖα εὐτυχῶς ἀποσύραμε, μέ τόν «συνωστισμό στή Σμύρνη», καί μέ περικοπές, λίγο ἀπό δῶ καί λίγο ἀπό κεῖ. Κόβουμε τούς τρεῖς Ἱεράρχες, κόβουμε τίς Οἰκουμενικές Συνόδους, μήν πεῖτε αὐτό μήν πεῖτε τό ἄλλο μέ τό περίφημο ἐπιχείρημα: ξέρετε, εἶπε ἡ Εὐρώπη νά ἀλλάξουμε τά θρησκευτικά,

εἶπε ἡ Εὐρώπη νά ἀλλάξουμε τήν ἱστορία. Ψέμα, ψέμα, ψέμα.

Μποροῦμε νά καταμαρτυρήσουμε πολλά στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωση. Ἐχει πολλά στραβά καί γιά τήν πίστη μας μερικές φορές μᾶς ἐνοχλεῖ. Γιά παράδειγμα, ὅταν βλέπουμε ψηφίσματα τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου ὑπέρ τῆς συμβίωσης δύο ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου κλπ. Ὅμως τουλάχιστον γιά τό θέμα τῆς παιδείας ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση εἶναι σαφέστατη. Σ' ὅλα τά κείμενά της, ἀπό 1997 μέχρι σήμερα, σέ ὁδηγίες, ἀλλά καί καταστατικούς χάρτες, στό κείμενο τῆς Λισσαβόνας, πού εἶναι τό οἰονεῖ σύνταγμα -δέν εἶναι σύνταγμα, εἶναι κάτι σάν σύνταγμα, πού διέπει ὅλη τήν Εὐρώπη-, λέει ξεκάθαρα: Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση νομοθετεῖ γιά τήν οἰκονομία, γιά τό νόμισμα, συνομοθετεῖ μαζί μέ τά κράτη γιά θέματα μεταναστεύσεως κλπ, κλπ. Ἀλλά ὑπάρχουν πέντε συγκεκριμένοι τομεῖς στοὺς ὁποίους ἡ Εὐρώπη δεσμεύεται νά μήν νομοθετήσῃ. Δέν βγάζει ντιρεκτίβες καί ὁδηγίες ἀλλά ἀφήνει στά ἔθνη-κράτη, κάθε κράτος-μέλος νά νομοθετεῖ μόνο του. Καί μεταξύ αὐτῶν τῶν τομέων εἶναι οἱ σχέσεις Ἐκκλησίας-Πολιτείας καί τό περιεχόμενο τῆς Παιδείας. Ἡ Εὐρωπαϊκή Ἐνωση λοιπόν εἶναι σαφές ὅτι στά θέματα Ἐκκλησίας-Πολιτείας καί στά θέματα παιδείας κάθε λαός θά νομοθετήσῃ μόνος του.

Οἱ Ἰρλανδοί π. χ. ἔχουν μιά ἔντονη ρωμαιοκαθολική παράδοση κι ὅταν τοὺς εἶπαν ὅτι θά ἐνταχθοῦν στή συνθήκη τῆς Λισσαβόνας ἔβαλαν ὄρους καί εἶπαν: Ναί στήν Εὐρώπη, ἀρκεῖ νά μήν μᾶς ὑποχρεώσει νά ἀλλάξουμε τήν παράδοσή μας, νά μήν μᾶς ἐπιβάλλει τίς ἀμβλώσεις, νά μήν μᾶς ἐπιβάλλει νά ὑπηρετήσουμε στόν εὐρωπαϊκό στρατό. Καί μόνο ἔτσι, ὅταν 500 ἑκατομμύρια Εὐρωπαίων δέχθηκαν νά κάνουν αὐτό πού ζήτησαν τά 4 ἑκατομμύρια Ἰρλανδῶν, τότε ἡ Ἰρλανδία ὑπέγραψε τά κείμενα τῆς Εὐρώπης καί μπῆκε στή

συνθήκη της Λισσαβόνας. Μπορεί λοιπόν ο Γάλλος να έχει την παράδοση του Διαφωτισμού, πού ήταν στό ξεκίνημά του αθεϊστικός, αλλά σιγά σιγά και οι Γάλλοι αλλάζουν και συζητούν να βάλουν τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν στά σχολεῖα. Μπορεί ὁ Γερμανός να έχει ἄλλη παράδοση, μπορεῖ ὁ Ἰσπανός να έχει ἄλλη κουλτούρα ρωμαιοκαθολική ἢ ὀτιδήποτε. Ἡ Εὐρώπη ἔχει αποφασίσει ὅτι γιά να προχωρήσει σ' ὅσα μπορεῖ να ἐπιτύχει, ἔχει καί ἀποτυχίες βεβαίως, τουλάχιστον θά σέβεται τήν θρησκευτική καί ἐθνική ταυτότητα τῶν λαῶν της.

Ἄρα, ὅσοι μᾶς λένε ὅτι μᾶς εἶπε ἡ Εὐρώπη να ἀλλάξουμε τά βιβλία τῶν θρησκευτικῶν ἢ τῆς ἱστορίας ἢ να ἀλλάξουμε κάτι στήν Παιδεία εἶναι ἀνακριβεῖς, ἀναληθεῖς, καί δέν διαβάζουν τά κείμενα τά εὐρωπαϊκά. Ἡ να τό πῶ πιό ἀπλά, θέλουν να μᾶς ἐπιβάλουν τίς δικές τους ἰδεολογίες, ἰδεοληψίες στό ὄνομα τῆς Εὐρώπης. Ἐπικαλοῦνται τήν Εὐρώπη ὡς πρόσχημα γιά να ἐπιβάλουν ἕνα κράτος, ἕνα σχολεῖο, μία παιδεία μή ἑλληνική, μή χριστιανική, θά 'λεγα καί μή δημοκρατική, διότι ὅταν παραβιάζεις τήν πλειοψηφία, τήν ἀπόφαση τῆς πλειοψηφίας τῶν Ἑλλήνων, εἶσαι μή δημοκρατικός, γιά να ὑπηρετήσουν κάποιες μειοψηφικές ἀπόψεις μειονοτήτων στήν Ἑλλάδα, ἰδεολογικῶν μειονοτήτων.

Καί τώρα, τό μέλλον ξεκινᾷ μέ τά σχέδια γιά τό νέο λύκειο. Μέ τό ἐπιχείρημα τό λογικό καί βάσιμο -ὄντως ὑπάρχει πρόβλημα μέ τίς εἰσαγωγικές ἐξετάσεις, κάθε πέντε χρόνια ἀλλάζουν τά συστήματα-, πῶς θά μποῦν τά παιδιά μας στά πανεπιστήμια. Θέλει ὁ ἄλλος να σπουδάσει τήν ἄλφα ἐπιστήμη καί βρίσκεται σέ μία τελείως διαφορετική σχολή. Ἀπ' αὐτό ξεκινώντας, τό λογικό καί θεμιτό, καταλήγουμε σ' ἕνα σχέδιο λυκείου, το ὁποῖο διαβάσαμε προσφάτως στίς ἐφημερίδες καί ἀφορᾷ κυρίως τήν Β' καί Γ' λυκείου. Ἀπό κεῖ πού

τό λύκειο ἦταν ἐγκυκλοπαιδική μόρφωση, ἀπό κεῖ πού τουλάχιστον στή δική μου τήν ἐποχή, θυμᾶμαι τελειώναμε τό λύκειο μέχρι τόν Ἰούνιο -ἐξατάξιο γυμνάσιο τό λέγαμε τότε-, ἀκόμη καί στήν ἕκτη γυμνασίου ὅλοι ἔκαναν ἀρχαῖα ἑλληνικά καί δέν τούς ἔβλαψε. Τούς συμμαθητές μου πού πῆγαν στό πολυτεχνεῖο, τούς ἔκανε καλό ὅτι ἔκαναν ἀρχαῖα ἑλληνικά μέχρι τήν ἕκτη γυμνασίου, καί μένα μου 'κανε καλό ὅτι ἔκανα καί μαθηματικά καί φυσική. Δέν τά χρησιμοποίησα πολλές φορές, ἀλλά τό μυαλό διευρύνεται. Καί κοσμογραφία μάθαμε γιά τούς πλανῆτες καί βιολογία γιά τό DNA, ὅλα εἶναι χρήσιμα, καί τελειώνοντας τό ἐξατάξιο γυμνάσιο τόν Ἰούνιο, ἀρχές Σεπτεμβρίου δίναμε τίς εἰσαγωγικές ὥστε να ἀποσυνδεθοῦν τελείως τό λύκειο, πού εἶναι μόρφωση γενική, ἀπό τίς εἰσαγωγικές, ὅπου δίναμε τέσσερα μαθήματα ἀνάλογα μέ τή σχολή πού θέλαμε. Ἄλλα δίνανε ὅσοι ἔδιναν γιά τήν νομική, ἄλλα ὅσοι ἔδιναν γιά πολυτεχνεῖο, ἄλλα γιά οικονομικά καί ἡ ὕλη καί τά θέματα διέφεραν ἀνάλογα μέ τήν κατεύθυνση πού εἶχες. Παλαιότερα ὑπῆρχε τό ἀκαδημαϊκό α' καί β' τύπου, μετά οἱ τέσσερις δέσμες, μετά οἱ διάφοροι κύκλοι, μετά οἱ τρεῖς κατευθύνσεις.

Τώρα λοιπόν μ' αὐτό τό πρόσχημα, τοῦ τί θά γίνει μέ τήν εἰσαγωγή στά πανεπιστήμια, βλέπω ἕνα πρόγραμμα λυκείου τό ὁποῖο, θά μου ἐπιτρέψετε να πῶ -δέν εἶναι ἀσέβεια αὐτό πού θά πῶ-, μέ βάση δημοσιεύματα ἐφημερίδων, ἐμένα πιό πολύ μου θυμίζει ΙΕΚ ἐπαγγελματικό γιά να καταρτίσουμε ἀεροσυνοδούς. Διότι θά 'χει ὑποχρεωτικά μαθήματα, λέει, μόνον τά νέα ἑλληνικά, τά ἀγγλικά καί τή γυμναστική. Ἐνα λύκειο λοιπόν στό ὁποῖο ὑποχρεωτικά θά 'ναι μόνο τά νέα ἑλληνικά, τά ἀγγλικά καί ἡ γυμναστική, μου θυμίζει ὅτι ἐδῶ δέν θέλουμε να διαπλάσουμε ἀνθρώπους, χαρακτήρες, δέν θέλουμε μόρφωση καί

ΜΙΑ ΦΙΛΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ: «ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ»

τῆς κ. Άννας Μπουρδάκου,
μέλους τοῦ Π.Σ. τῆς Π.Ε.Γ.

2010. «Σκοπιά», 1-10-10, σελ. 26: «Ακολουθεί μία χαρακτηριστική συζήτηση που θα μπορούσε να έχει ένας μάρτυρας του Ιεχωβά με κάποιον συνάνθρωπό του. Ας φανταστούμε ότι ένας Μάρτυρας, ο Πέτρος, βρίσκεται στην πόρτα του κ. Γιάννη».

Ἡ «Σκοπιά» ἀπό τήν ἀρχή μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὁ διάλογος πού ἀκολουθεῖ εἶναι φανταστικός, συνεπῶς, κατευθυνόμενος, ὥστε αὐτά πού θά περιγραφοῦν εἶναι αὐτά πού ἐκεῖνη θέλει. Διαβάζουμε:

«**Γιάννης:** Ἐχω ἀκούσει ὅτι εσεῖς οἱ μάρτυρες τοῦ Ιεχωβά δεν εἶστε Χριστιανοί. Δεν πιστεύετε στο ἅγιο πνεῦμα».

Ἡ «Σκοπιά» κατευθύνει ἀπό τήν πρώτη πρόταση τοῦ Γιάννη στό θέμα Ἅγιο Πνεῦμα, πού ἔχει ἐπιλέξει. Ὅταν ὁ Γιάννης λέει

«δέν εἶστε Χριστιανοί γιατί δέν πιστεύετε στό Ἅγιο Πνεῦμα», ἀποπροσανατολίζει τόν ἀναγνώστη συνειδητά καί προγραμματισμένα. Λογικά, ἐφ' ὅσον τοῦ λέει «δέν εἶστε Χριστιανοί», θά ἔπρεπε νά τοῦ ἐξηγήσει τό γιατί δέν εἶναι. Κατ' ἀρχήν, «γιατί δέν πιστεύετε τόν Ἰησοῦ Χριστό ὡς Θεό. Δεν ἔχετε βαπτιστεῖ στό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», ἀφοῦ μέ τό βάπτισμα ὁ πιστός γίνεται μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ὁποῦ κεφαλῆ εἶναι ὁ Ἰδιος, ἀναγεννημένο ἄτομο/νέα κτίση (Γαλ. Γ' 24-29). «Ἀντίθετα, οἱ μάρτυρες τοῦ Ιεχωβά ἀκολουθώντας τήν διδασκαλία τῆς ἐταιρίας, πιστεύετε τόν Ἰησοῦ ὡς τόν Ἀρχάγγελο Μιχαήλ, τό πρῶτο δημιούργημα τοῦ Θεοῦ. Συνεπῶς, αὐτοαποκαλούμενοι

ἐγκυκλοπαιδική παιδεία, ἀλλά θέλουμε ἀεροσυνοδούς, πού εἶναι ἕνα συμπαθέστατο ἐπάγγελμα, καί δύσκολο μάλιστα, εἶναι ἀπαραίτητες γιά τίς σύγχρονες συγκοινωνίες οἱ ὁποῖες πρέπει νά ξέρουν ἀγγλικά νά μιλοῦν μέ τούς ξένους, νά κάνουν γυμναστική γιατί δέν πρέπει νά ἔναι ὑπέρβαρες, τό ἐπάγγελμα ἄλλωστε ἀπαιτεῖ μία κομψότητα σώματος, καί λίγα νέα ἑλληνικά γιά νά μιλοῦν μέ μᾶς τούς ταλαίπωρους Ἑλληνες ἐπιβάτες. Κι ὁμως δέν εἶναι ΙΕΚ ἀεροσυνοδῶν. Εἶναι τό νέο λύκειο, τό ὁποῖο θά ἔχει μόνον αὐτά τά ὑποχρεωτικά μαθήματα κι ἀπό κεῖ καί πέρα τά πάντα θά εἶναι ἐπιλεγόμενα, μέ ἀποτέλεσμα τά θρησκευτικά νά εἶναι σέ μία ὁμάδα ἐπτά μαθημάτων ὅπου ἐάν πάρεις ἕνα ἀπό αὐτά τά μαθήματα, γιά παράδειγμα ἐάν πάρεις τήν οἰκονομία, πού θά εἶναι στήν ἴδια ὁμάδα μέ

τά θρησκευτικά, ἀπαγορεύεται νά πάρεις ὁποιοδήποτε ἄλλο μάθημα ἀπ' αὐτή τή δέσμη. Καί τά μισά παιδιά μας θά πάρουν τήν οἰκονομία γιατί ἔχουν ἀντιληφθεῖ ὅτι, μάθε οἰκονομικά γιατί θά μπεις σέ μία ἐπιχείρηση, θά γίνεις τραπεζικός ὑπάλληλος, εἶναι ἡ τάση τῆς ἐποχῆς. Ἄρα οἱ ὑποψήφιοι οἰκονομολόγοι κλπ. ἀπαγορεύεται νά μάθουν θρησκευτικά. Καί στά ὑπόλοιπα, στίς ὑπόλοιπες ὁμάδες, θά ὑπάρχουν προαιρετικά τά ἀρχαῖα ἑλληνικά, προαιρετική καί ἡ ἱστορία. Ἀλλά προσέξτε: κι ἂν ἀκόμη θές νά ἐπιλέξεις τήν ἱστορία θά μπορεῖς νά ἐπιλέξεις ἢ τήν ἀρχαῖα ἱστορία ἢ τήν εὐρωπαϊκή. Ὅτι μυρίζει Βυζάντιο, Ρωμισύνη, λιβάνι, πατρο-Κοσμᾶ, 1821, φουστανέλα, Μικρασία, ἔξω ἀπό τό νέο λύκειο. Μακάρι νά διαψευσθῶ.

(Τό τέλος στό ἐπόμενο).

«Χριστιανοί», φέρετε τό ὄνομα ἑνός κτίσματος. Ἐπί πλέον οὔτε ἡ ἴδια ἢ ἑταιρία δέν σᾶς δέχεται ἐσᾶς ὡς Χριστιανούς γιατί μόνο οἱ 144.000 εἶναι Χριστιανοί, ἀναγεννημένοι ἀπό τό Ἅγιο Πνεῦμα, αὐτοί καί μόνον αὐτοί εἶναι τά μέλη τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ».

«Πέτρος: Κατ' ἀρχάς θέλω νά σας διαβεβαιώσω ὅτι εἶμαστε Χριστιανοί. Ἀν βρίσκομαι στην πόρτα σας σήμερα εἶναι ἐπειδή πιστεύω στον Ἰησοῦ Χριστό. Ἐξ' ἄλλου Αὐτός εἶναι που προστάζει τους ἀκολουθούς του νά κηρύττουν. Ἀλλά, ἀν μου ἐπιτρέπετε, τι ἐννοεῖτε λέγοντας "ἅγιο πνεῦμα";

Φυσικά ὁ Πέτρος, ἀκολουθώντας πιστά τό σχέδιο τῆς ὁμιλίας, ἐπανέρχεται στό θέμα «Ἅγιο Πνεῦμα».

«Γιάννης: Ἐννοῶ τό τρίτο πρόσωπο τῆς Τριάδας, τό βοηθό που υποσχέθηκε ὁ Ἰησοῦς ὅτι θά ἐστελνε. Αὐτός ὁ βοηθός εἶναι πολύ σημαντικός γιά ἐμένα. Θέλω νά νιώθω τό ἅγιο πνεῦμα στη ζωή μου.

Πέτρος: «Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἐτσι ἀντιλαμβάνονται πολλοί τό ἅγιο πνεῦμα. Πρόσφατα μου δόθηκε ἡ ευκαιρία νά ἐρευνήσω τι διδάσκει ἡ Ἁγία Γραφή γιά αὐτό τό ζήτημα. Ἀν ἔχετε λίγο χρόνο, θά σας δείξω τι ἔμαθα.

Γιάννης: Ναι, ἔχω λίγο χρόνο.

Γίνονται οἱ συστάσεις μεταξύ των...

Πέτρος: Ἀς ἐξετάσουμε λίγες μόνο σχετικές σκέψεις. Εἶπατε ὅτι τό ἅγιο πνεῦμα εἶναι ὁ βοηθός που μας υποσχέθηκε ὁ Ἰησοῦς. Συμφωνῶ μαζί σας. Ἀλλά θεωρεῖται ὅτι τό ἅγιο πνεῦμα εἶναι πρόσωπο καί μάλιστα ἴσο με τόν Θεό;

Γιάννης: Ναι, αὐτό μου ἔμαθαν».

Ἐδῶ ὁ Γιάννης δέν ὁμολογεῖ τήν πίστη του στόν Τριαδικό Θεό, ἀλλά σάν ἔνοχος κι ὄχι σίγουρος γιά τήν ὑποτιθέμενη πίστη του, μεταποπίζει τήν εὐθύνη τῶν ἕως τώρα λόγων του σέ ἄλλους. («Αὐτό μου ἔμαθαν» κι ὄχι «αὐτό πιστεύω»).

«Εἶναι τό Ἅγιο Πνεῦμα Πρόσωπο»;

«Πέτρος: Ἀς δούμε μιά Γραφική περικοπή που θά μας βοηθήσει νά καθορίσουμε ἀν τό

ἅγιο πνεῦμα εἶναι πρόσωπο ἢ ὄχι. Τι λένε τά ἐδάφια Πράξεις 2: 1-4. "Ἐνώ προχωροῦσε ἡ ἡμέρα τῆς γιορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ἦταν ὅλοι μαζί σας στό ἴδιο μέρος, καί ξαφνικά ἀκούστηκε ἀπό τόν ουρανό ἕνας θόρυβος σάν τό θόρυβο ὀρμητικοῦ, δυνατοῦ ἀέρα καί γέμισε ὅλο τό σπίτι στό ὁποῖο κάθονταν. Καί γλώσσες που ἐμοιαζαν πύρινες ἐγίναν ὀρατές σε αὐτούς καί διαμοιράστηκαν, καί κάθησε πάνω στον καθένα τους μία, καί γέμισαν ὅλοι ἅγιο πνεῦμα καί ἀρχισαν νά μιλοῦν διάφορες γλώσσες, ὅπως τό πνεῦμα τους ἀξίωσε νά λένε".

Γιάννης: Ναι τήν ξέρω αὐτή τήν περίπτωση.

Πέτρος: Τι νομίζετε κ. Γιάννη, μπορεῖ ἕνα πρόσωπο νά γεμίσει ἄλλο πρόσωπο;

Γιάννης: Ὁχι βέβαια.

Πέτρος: Ἀς δούμε λίγο παρακάτω στό ἴδιο κεφάλαιο τό ἐδάφιο 17. Το πρῶτο τμήμα του ἀναφέρει: "Στις τελευταίες ἡμέρες" λέει ὁ Θεός "θά ἐκχύσω ἀπό τό πνεῦμα μου πάνω σε κάθε σάρκα". Γιά πείτε μου κ. Γιάννη, θά μπορούσε ὁ Θεός νά ἐκχύσει κάποιο μέρος ἑνός Θεοῦ ἰσότημο με τόν ἴδιο;

Γιάννης: Ὁχι, οὔτε αὐτό γίνεται».

Πολύ καλά σκηνοθετημένος ὁ διάλογος αὐτός. Ὅπως ἐγίνε ἤδη ἀντιληπτό, ἡ προσπάθεια τῆς ἑταιρίας ἦταν νά ἀποδείξει ὅτι τό Ἅγιο Πνεῦμα δέν εἶναι Θεός. Αὐτή βέβαια ἢ διδασκαλία τῆς εἶναι βασική καί διαρκῶς τήν προβάλλει· εἰδικά τώρα τελευταῖα βάλλει συνεχῶς ἐναντίον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Ἡ διδαχή τῆς ὅμως αὐτή εἶναι ἐκτός Ἁγίας Γραφῆς, τῆς ὁποίας τό μήνυμα εἶναι ὅτι τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι πρόσωπο, εἶναι Θεός, ἐφ' ὅσον ἔχει λόγο (λογικό) καί γνώση, ἔχει βούληση, ἔχει Ἐγώ, αὐτοσυνειδησία. Ἐτσι ἐμφανίζεται στήν Ἁγία Γραφή μέ ὅλα τά γνωρίσματα τοῦ προσώπου. Δέν εἶναι ἀπλῶς μιά δύναμη ἀπρόσωπη· εἶναι πρόσωπο καί ἔχει δύναμη (Πράξεις 1 :38): «...Πῶς ὁ Θεός ἔχρισε τόν Ἰησοῦν ἀπό Ναζαρέτ μέ Πνεῦμα Ἅγιον καί μέ δύναμη» (Α' Θεσ. Α' 5): «Διότι τό εὐαγγέλιον ἡμῶν δέν ἐγίνε εἰς

ἐσᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλά ἐν δυνάμει καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ». Ἀκόμη διαβάζουμε στὸ εὐαγγέλιο τοῦ Λουκᾶ Α' 35: «Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπε πρὸς αὐτήν: «Πνεῦμα Ἅγιον θέλει ἐπέλθει ἐπὶ σέ καὶ δύναμις τοῦ Ὑψίστου θέλει σέ ἐπισκιάσει. Διὰ τοῦτο καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον θέλει ὀνομασθῆ Ὑιὸς τοῦ Θεοῦ». Μὲ τὰ ἐδάφια αὐτά καὶ πολλὰ ἄλλα, ἡ Ἁγία Γραφή κάνει διάκριση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀπὸ τὴν δύναμη.

«Πέτρος: Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς περιέγραψε κάπως αλλιῶς τὸ πῶς γεμίζει κάποιος με ἅγιο πνεῦμα, ὅπως βλέπουμε (Ματθ. 3:11). Το διαβάζετε παρακαλῶ;

Γιάννης: “Ἐγὼ μὲν σας βαπτίζω με νερὸ λόγω τῆς μετανοίας σας, ἀλλὰ ἐκεῖνος που ἐρχεται πίσω ἀπὸ ἐμένα εἶναι ἰσχυρότερός μου, του ὁποίου ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀξίος νὰ βγάλω τὰ σανδάλια. Εκείνος θα σας βαφτίσει με ἅγιο πνεῦμα καὶ φωτιά”.

Πέτρος: Ευχαριστῶ. Προσέξατε τι εἶπε ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς, ὅτι θα γινόταν με ἅγιο πνεῦμα;

Γιάννης: Εἶπε ὅτι κάποιος θα βαπτίζονταν με ἅγιο πνεῦμα.

Πέτρος: Σωστά. Προσέξατε ὅτι μίλησε ἐπίσης καὶ γιὰ βάπτισμα με φωτιά. Ασφαλῶς ἡ φωτιά δὲν εἶναι πρόσωπο. Πιστεύετε ὅτι αὐτὸ τὸ ἐδάφιο λέει πῶς τὸ ἅγιο πνεῦμα εἶναι πρόσωπο;

Γιάννης: Ὁχι.

Πέτρος: Ἄρα λοιπὸν σύμφωνα με τὸ ἐδάφιο που εἶδαμε, τὸ ἅγιο πνεῦμα δὲν εἶναι πρόσωπο.

Γιάννης: Ἐτσι φαίνεται».

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος στὸ Γ' 11 γράφει: «Ἐγὼ μὲν σᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν... Αὐτὸς θέλει σᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ».

Ὁ Ἰωάννης ἔκανε τὸ βάπτισμα τῆς μετανοίας. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, τὸ βάπτισμα τῆς σωτηρίας διὰ τοῦ ὁποίου γινόμαστε νέα κτίση ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Αὐτὴ τὴ σωτηρία ὅμως μόνον ὁ Θεὸς δύναται νὰ τὴν πραγματοποιήσει, δηλαδὴ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα Θεός

καὶ τὸ πῦρ Θεός καὶ ὁ Ἰησοῦς Θεός. «...νὰ λατρεύωμεν εὐαρέστως τὸν Θεόν, μὲ σέβας καὶ εὐλάβεια. Διότι ὁ Θεὸς ἡμῶν εἶναι πῦρ καταναλίσκον» (Ἐβρ. ΙΒ' 29). Ἐπίσης διαβάσαμε ὅτι ὁ κ. Γιάννης λέει ὅτι κάποιος θὰ βαπτίζονταν μὲ Ἅγιο Πνεῦμα. Εἶναι καὶ αὐτὸ ἀπὸ τίς ἀλλοιώσεις πού κάνει ἢ «Σκοπία», διότι τὸ ἐδάφιο δὲν ὀμιλεῖ γιὰ κάποιους...

Στὴν πρὸς Γαλ. Γ' 24-28 ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει: «Ὡστε ὁ νόμος ἔγινε παιδαγωγὸς ἡμῶν εἰς τὸν Χριστόν διὰ νὰ δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως... Διότι πάντες εἴσθε υἱοὶ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἐπειδὴ ὅσοι ἐβαπτίσθητε εἰς Χριστόν, Χριστόν ἐνεδύθητε, διότι πάντες σεῖς εἴσθε εἰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι πρόσωπο. Ὄταν ὁ ἀπόστολος Παῦλος μιλῶντας γιὰ τὸ βάπτισμα λέει: «ὅσοι... Χριστόν ἐνεδύθητε», πῶς τὸ ἐρμηνεύει αὐτὸ ἢ «Σκοπία», ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ἔνδυμα καὶ ὄχι πρόσωπο;

**«Με ποια ἐννοία εἶναι «βοηθός»;
(«Σκοπία», 1-10-10, σελ. 27)**

«Πέτρος: Προηγουμένως ὁμως χρησιμοποίησατε τὴν λέξη “βοηθός”. Ὁ Ἰησοῦς ἀποκάλεσε τὸ ἅγιο πνεῦμα “βοηθό” στο ἐδάφιο Ἰωάννης 14:26 τὸ διαβάζουμε μαζὶ: “ὁ Πατέρας στο ὄνομά μου ἐκεῖνος θα σας διδάξει τὰ πάντα καὶ θα ἐπαναφέρει στη μνήμη σας ὅλα ὅσα σας εἶπα”.

Μερικοὶ πιστεύουν ὅτι τὸ ἐδάφιο υποστηρίζει πῶς τὸ ἅγιο πνεῦμα εἶναι πρόσωπο, κάποιος ὁ ὁποῖος βοηθᾷ καὶ διδάσκει.

Γιάννης: Ακριβῶς. Ἐτσι πιστεύα ἀνέκαθεν καὶ ἐγώ.

Πέτρος: Μήπως ὁμως ὁ Ἰησοῦς χρησιμοποίησε ἐδῶ ἓνα σχῆμα λόγου; Προσέξτε τι εἶπε γιὰ τὴ σοφία σύμφωνα με τὸ ἐδάφιο Λουκάς 7:35. Ὡστόσο, ἡ σοφία ἀποδεικνύεται δίκαιη ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς. Θα λέγατε ὅτι ἡ σοφία εἶναι πρόσωπο, ὅτι ἔχει σ' ἀλήθεια παιδιὰ;

Γιάννης: «Ὁχι εἶναι φῶς φανάρι ὅτι πρόκειται γιὰ σχῆμα λόγου».

Ἡ ἑταιρία «Σκοπιὰ» χωρὶς σεβασμὸ πρὸς τὴν Ἁγία Γραφή καὶ ἀγνοώντας τὴ γνώμη τῶν ὀπαδῶν (ἐφ' ὅσον δὲν τοὺς ἐπιτρέπεται νὰ ἔχουν γνώμη, ἀνταρσία ἐναντίον τοῦ δούλου...) παρουσιάζοντας αὐτὸν τὸ διάλογο, γράφει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς χρησιμοποίησε ἕνα σχῆμα λόγου, ὁμιλώντας γιὰ τὴν Σοφία καὶ τὰ παιδιά της, ἀμφισβητώντας καὶ τὴν ἀλήθεια τῶν λόγων τοῦ Κυρίου.

Ἐάν οἱ «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» μελετοῦσαν ἐλεύθεροι καὶ ὄχι περιορισμένοι μόνον στὰ ἐδάφια τοῦ «δούλου», θὰ ἀνακάλυπταν τίς παγίδες τῆς «Σκοπιᾶς».

Ἡ Σοφία εἶναι πρόσωπο κηρύττει ἡ Ἁγία Γραφή καὶ ἔχει παιδιά (Παροιμίες Η' ὅλο): «Δὲν κράζει ἡ σοφία; Καὶ δὲν ἐκπέμπει τὴν φωνὴν αὐτῆς ἡ σύνεσις; Ἰσταται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὑψηλῶν τόπων ἐν τῷ μέσῳ τῶν τριόδων. Κράζει... Πρὸς ἐσαῶς ἄνθρωποι κράζω καὶ ἡ φωνή μου ἐκπέμπεται πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων... Ἀκούσατε. Διότι θέλω λαλήσει πράγματα ἔξοχα... ὀρθά. Ἐγὼ ἡ σοφία κατοικῶ μετὰ τῆς φρονήσεως... Ἐμοῦ εἶναι ἡ βουλή καὶ ἡ ἀσφάλεια. Ἐγὼ εἶμαι ἡ σύνεσις, ἐμοῦ ἡ δύναμις. Δι' ἐμοῦ οἱ βασιλεῖς βασιλεύουσι... Ἐγὼ τοὺς ἐμέ ἀγαπώντας ἀγαπῶ...

Ὁ Κύριος μέ εἶχεν ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ὁδῶν αὐτοῦ πρὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀπ' αἰῶνος... Ὅτε ἠτοίμαζε τοὺς οὐρανοὺς ἐγὼ ἤμην ἐκεῖ... τότε ἤμην πλησίον αὐτοῦ δημιουργοῦσα καὶ ἐγὼ... τώρα λοιπὸν ἀκούσατέ μου ὦ τέκνα. Διότι μακάριοι οἱ φυλάττοντες τὰς ὁδοὺς μου.

Διότι ὅστις εὖρει ἐμέ θέλει εὖρει ζωῆν καὶ θέλει λάβει χάριν παρὰ Κυρίου. Ὅστις ὅμως ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμέ, τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀδικεῖ. Πάντες οἱ μισοῦντες με ἀγαπῶσι θάνατον». Καὶ Θ' 1: «Ἡ ΣΟΦΙΑ ὠκοδόμησε τὸν οἶκον αὐτῆς...». Ἐπίσης στὴν Α' Κορινθίους, Α' 24, ὁ Ἰησοῦς εἶναι «Θεοῦ δύναμις καὶ Θεοῦ Σοφία». Ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς λέει ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ Σοφία ἡ ἑταιρία ὅμως καὶ πάλι συλλαμβάνεται νὰ ψεύδεται καὶ νὰ ἐμπαίζει τοὺς ἀναγνώστες της μέ διαλόγους σὰν νὰ

ἀπευθύνονται σὲ ἄτομα μέ μειωμένο πνευματικὸ ἐπίπεδο.

«**Πέτρος:** Συμφωνῶ. Ὁ Ἰησοῦς ἠθέλε νὰ δείξει ὅτι ἡ σοφία φαίνεται ἀπὸ τα ἀποτελέσματα. Ἡ Γραφή χρησιμοποιεῖ συχνά αὐτὸ το σχῆμα λόγου, τὴν προσωποποίηση. Μιλᾷ δηλαδή γιὰ κάτι ἀψυχο σαν νὰ εἶναι ζωντανό. Καὶ εμεῖς χρησιμοποιοῦμε συχνά τέτοια σχήματα λόγου στὶς συζητήσεις μας. Γιὰ παράδειγμα σήμερα που ἔχει λιακάδα θα ἦταν φυσικὸ νὰ πει κάποιος: Τράβηξε τις κουρτίνες νὰ μπει μέσα ὁ ἥλιος, ἔτσι δὲν εἶναι;

Γιάννης: Ναι, καὶ ἐγὼ θα το ἔλεγα αὐτό.

Πέτρος: Μήπως θα ἐννοούσατε ὅτι ὁ ἥλιος εἶναι πρόσωπο που θα ἐμπαινε στο σπῆτι σας ὡς επισκέπτης;

Γιάννης: Ὁχι δα. Σχῆμα λόγου εἶναι.

Πέτρος: Ὅταν, λοιπὸν, ὁ Ἰησοῦς ἀναφέρθηκε στο ἅγιο πνεῦμα ὡς βοηθὸ ἢ δάσκαλο μήπως χρησιμοποιοῦσε καὶ ἐδῶ ἕνα σχῆμα λόγου;

Γιάννης: Μάλλον ταιριάζει με ὅτι διαβάσατε στα ἄλλα ἐδάφια που λένε ὅτι το πνεῦμα εἶναι κάτι που ἐκχέεται καὶ ὅτι κάποιον βαφτίζονται με αὐτό. Ἀλλὰ ἀν το ἅγιο πνεῦμα δὲν εἶναι πρόσωπο, τότε τι εἶναι;»

«Τι εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα;»

«**Πέτρος:** Στὸ ἐδάφιο Πράξ. 1:8, ὁ Ἰησοῦς μᾶς λέει τι εἶναι τὸ ἅγιο πνεῦμα. Το διαβάσετε;

Γιάννης: «Θα λάβετε δύναμη ὅταν τὸ ἅγιο πνεῦμα ἐρθεῖ ἐπάνω σας...»

Πέτρος: Προσέξτε ὅτι ὁ Ἰησοῦς συνδέει τὸ ἅγιο πνεῦμα με τὴ δύναμη. Καὶ ἔχοντας ὑπ' ὄψη τα προηγούμενα ἐδάφια ἀπὸ πού πιστεύετε ὅτι προέρχεται αὐτὴ ἡ δύναμη;

Γιάννης: Ἀπὸ τὸν Θεό, τὸν Πατέρα.

Πέτρος: Πολύ σωστά. Τὸ ἅγιο πνεῦμα εἶναι ακριβῶς ἡ δύναμη που χρησιμοποίησε ὁ Θεός γιὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸ σύμπαν... Γεν. 1:2 ...διαβάζουμε γιὰ τὸ ἅγιο πνεῦμα: "Ἡ ἐνεργὸς δύναμη τοῦ Θεοῦ περιφερόταν πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῶν νερῶν... Ἡ

εβραϊκή λέξη που μεταφράζεται εδώ ενεργός δύναμη μεταφράζεται επίσης πνεύμα... Λουκά 11:13. Το διαβάσετε, σας παρακαλώ;

Γιάννης: “Αν εσείς... ξέρετε να δίνετε καλά δώρα στα παιδιά σας πόσο μάλλον ο Πατέρας που είναι στον ουρανό θα δώσει άγιο πνεύμα σε εκείνους που το ζητούν από αυτόν”.

Πέτρος: Αν ο Πατέρας στον ουρανό έχει το άγιο πνεύμα υπό τον έλεγχο του δίνοντάς το σε εκείνους που το ζητούν θα μπορούσε να είναι ίσο με τον Πατέρα;

Γιάννης: Όχι. Καταλαβαίνω, τι θέλετε να πείτε.

Πέτρος: ... από τα εδάφια που διαβάσαμε τι θα λέγατε ότι είναι το άγιο πνεύμα;

Γιάννης: Είναι η ενεργός δύναμη του Θεού.

Πέτρος: Σωστά και σύμφωνα με το Ιωάννη 14:26, όταν ο Ιησούς αναφέρθηκε στο άγιο πνεύμα ως βοηθό ή δάσκαλο, χρησιμοποιούσε ένα σχήμα λόγου, την προσωποποίηση.

Γιάννης: Αυτό δεν το ήξερα.

Ο διάλογος τελειώνει με την υπόσχεση εκ μέρους και των δύο για νέα συνάντηση».

Ο διάλογος της «Σκοπιᾶς» καταλήγει ότι το Άγιο Πνεύμα είναι η ενεργός δύναμη που χρησιμοποιεί ο Θεός για να δημιουργήσει τό σύμπαν, επικαλουμένη τό εδάφιο Γέν. 1:2 πρὸς ἀπόδειξη τῆς διδασκαλίας τῆς αὐτῆς, ὅπως αὐτὴ θέλει Γέν. 1:2 : «Ἡ ενεργὸς δύναμη τοῦ Θεοῦ περιφερόταν πάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῶν νερῶν. Ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς λέει Γέν. 1:2 «καὶ Πνεῦμα Θεοῦ ἐφέρετο ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων».

Ὅτι τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι πρόσωπο τό πιστοποιεῖ ἡ Ἁγία Γραφή.

Κατ’ ἀρχὴν βαπτίζομαστε στό Ὄνομα Του (Ματθ. ΚΗ’ 19). Κατά τὴν Ἁγία Γραφή οὐδέποτε γίνεται κάτι «εἰς τό ὄνομα» (ἢ ἐν τῷ ὀνόματι) δυνάμει ἢ πράγματος γενικά. Τά πάντα γίνονται κατά τὴν Γραφή εἰς τό ὄνομα προσώπου. Στὴν Γραφή ἄλλωστε ἐμφανίζεται μέ ὅλα τα γνωρίσματα προσώπου.

Στὴν Α’ Κορ. Β’ 10-11: «ἐπειδὴ τό Πνεῦμα ἐρευνᾷ τά πάντα καὶ τά βάθη τοῦ Θεοῦ». Πῶς γίνεται μία ἀπρόσωπη δύναμη νά ἐρευνήσει τά βάθη ἐνός προσώπου καὶ μάλιστα τοῦ Θεοῦ;

Ἰωάννου ΙΣΤ’ 13: «ὅταν δέ ἔλθει ἐκεῖνος, τό Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας θέλει σᾶς ὀδηγήσει εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθεια». Τό Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ὀδηγὸς στὴν ἀλήθεια.

Α’ Κορινθ. ΙΒ’ 11: «πάντα δέ ἐνεργεῖ τό ἐν καὶ τό αὐτό Πνεῦμα, διανέμον ἰδίᾳ εἰς ἕκαστον καθὼς θέλει». Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἔχει θέληση, βούληση. Στὴν Β’ Κορινθίους Γ’ 17: «Ὁ δέ Κύριος εἶναι τό Πνεῦμα». Ἐδῶ το Ἅγιο Πνεῦμα, λέει ἡ Γραφή, εἶναι Κύριος.

Γράφει ὁ ἀπόστολος Λουκᾶς στίς Πράξ. Κ’ 11: «Προσέχετε λοιπὸν εἰς ἑαυτοὺς καὶ εἰς ὅλον τό ποίμνιον, εἰς τό ὅποῖον τό Πνεῦμα τό Ἅγιον, σᾶς ἔθεσε ἐπισκόπους». Ἐδῶ βλέπουμε τό Ἅγιον Πνεῦμα νά θέτει ἐπισκόπους, μήπως ὁ ἄνεμος ἢ ὁ ἠλεκτρισμὸς τῆς «Σκοπιᾶς» θέτει ἐπισκόπους; Αὐτό μόνο ὁ Θεὸς τό κάνει. Τά εδάφια τῆς Ἁγίας Γραφῆς τά ὅποια ὀμιλοῦν γιὰ τὴν θεϊκὴν προσωπικότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι πολλά. Τελειώνοντας μέ τό εδάφιο ἀπὸ τὸν Ματθαῖο διαβάζουμε τί μᾶς συμβουλεύει καὶ μᾶς προειδοποιεῖ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς λέγοντας: ΙΒ’ 31-32: «Διὰ τοῦτο σᾶς λέγω, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία θέλει συγχωρηθεῖ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἢ κατὰ τοῦ Πνεύματος ὅμως βλασφημία δέν θέλει συγχωρηθεῖ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ὅστις εἶπη λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου θέλει συγχωρηθεῖ εἰς αὐτόν. Ὅστις ὅμως εἶπη κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου δέν θέλει συγχωρηθεῖ εἰς αὐτόν, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι».

Φοβερά αὐτά τά λόγια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· μᾶς θέτει πρό τῶν εὐθυνῶν μας, σέ ὅτι ἀφορᾷ καὶ τὴν παροῦσα ζωὴ μας, ἀλλὰ καὶ τό πλέον σημαντικό, τὴν μέλλουσα. Προσοχὴ ἀδελφοί μας στὰ μηνύματα τοῦ «δούλου».

THELION¹. ΤΟ ΘΗΡΙΟ

Πέρασμα σέ μεγέθη σκοτεινά και άποτροπαια.
Από τό metal στό νέο-σατανισμό

Ειδικού Συνεργάτου μας

«Το πιο ενθουσιώδες και ένθερμο κοινό ήταν στη Λατινική Αμερική και το Μεξικό. Μας αντιμετώπιζαν σαν rockstars! Μας τραβούσαν τα ρούχα και διάφορα άλλα τρελά! Πολύ θερμόαιμοι!»². Έδω φαίνεται εύκρινέστατα τό τί μπορεί νά προκαλέσει σέ όρισμένους όπαδούς ή φύση και ή λειτουργία τής μνητικής αυτής μουσικής τών Therion, στίς εϋπλαστες και ύπό διαμόρφωση ψυχές τών νέων. Οί όπαδοί τους μετέχουν σέ μία άκραιφνώς θρησκευτικής τάξεως εισαγωγική λατρευτική έμπειρία πού τούς σημαδεύει μελωδικά και καρδιακά μέσα από τήν καθυποβλητική άτμόσφαιρα πού προσφέρει ή άρτια τεχνικώς σκηνηκή παρουσία του έν λόγω σχήματος. Επίσης δέν πρέπει νά άγνοηθεί ή προσπάθεια μιās στρατευμένης και ύπουλης καθοδήγησης από καλά εκπαιδευμένους μάγους, πού άπώτερο σκοπό και στόχο έχουν νά δημιουργήσουν τίς κατάλληλες προϋποθέσεις για μία ένδεχόμενη μελλοντική σοβαρή ένασχόληση τών εφήβων και τών νέων μέ τόν άποκρουστικό κόσμο τής Σκοτεινής Μαγείας³, του νέο-σατανισμού και τών σκοτεινών άπόκρυφων παραδόσεων τής έωσφορικής τελετουργικής μαγείας.

Περιοδικό πού προωθει τήν έγχώρια αλλά και διεθνή σκοτεινή gothic σκηνή έπισημαίνει: «Το τελευταίο album των Therion (Gothic Kabbalah) είναι άκρως εμποτισμένο με τις απόψεις και τις φιλοσοφικές ανη-

συχίες του τάγματος... τα συναισθήματα που αναδύονται από τους στίχους θυμίζουν στους οπαδούς του συγκροτήματος την άμεση σχέση του με το τάγμα του «Dragon Rouge» και τα πιστεύω του»⁴.

Ψυχή του συγκροτήματος τών Therion είναι ο **Christopher Johnson** ο όποιος είναι και ο άρχηγός τής σουηδικής metal μπάντας⁵, κιθαρίστας και κάποιος διάστημα και τραγουδιστής. (Επίσης είναι και τό μόνο σταθερό μέλος τών Therion.) Ο **Christopher Johnson (C. J.)** είναι ο συνιδρυτής «ενός τάγματος μαγικής μύησης πού ιδρύθηκε τό 1989 από εφτά νεαρούς μάγους, με τον **Thomas Karlsson** σαν κύριο πρόσωπο και ονομάζεται «Ordo Draconis et Atri Adamantis» (ή άλλιώς «Dragon Rouge» δηλαδή «Τό Τάγμα του Κόκκινου Δράκου»). Τό «Τάγμα του Κόκκινου Δράκου» είναι ένα από τα λίγα μαγικά τάγματα που εστιάζονται στην σκοτεινή πλευρά της μαγείας και της αριστερής ατραπού. Έχει παραρτήματα και τελετουργικές ομάδες σε διάφορες χώρες»⁶. Αρχηγός αυτής της όργάνωσης είναι ο **Thomas Karlsson**⁷, «ο όποιος είναι και ο βασικός συντάκτης τών στίχων τών Therion (σέ αντίθεση μέ τόν C. J. πού αναλαμβάνει ως προτεραιότητα τήν ένασχόληση μέ τή μουσική σύνθεση τών κομματιών). Ο **Thomas** είναι, κατά κάποιον τρόπο, τό κρυφό μέλος τής μπάντας»⁸. «Τό τάγμα αυτό είναι ένα μνητικό τάγμα πού εστιάζει στό μονοπάτι τής άριστερης άτρα-

1. Τό heavy metal συγκρότημα μās επισκέφθηκε στίς 19-11-2010 στη Θεσσαλονίκη και στίς 20-11-2010 στην Αθήνα.

2. Christopher Johnson, Metal Hammer, 11/2002, τ. 215, σελ. 44-45.

3. Mystery, 9/2010, τ. 64, σελ. 40-43.

4. "The Bloodcult", τ.7, 12-2007, σελ. 54.

5. Metal Hammer, 4/2001, τ. 196, σελ. 46.

6. "The Bloodcult", τ. 7, 12-2007, σελ. 53-54.

7. Metal Invader, 9/2001, τ. 59, σελ. 26.

8. Metal Hammer, 10/2001, τ. 202, σελ. 33.

ποῦ καί στήν πραγματική ένασχόληση μέ τή σκοτεινή πλευρά τῆς Μαγικῆς Τέχνης (Σκοτεινή Μαγεία)»⁹.

Οἱ σκοτεινές θρησκευτικές ἀποκρυφιστικές ἀπόψεις τοῦ **C. J.** σέ κάθε εὐκαιρία ψάχνουν νά βροῦν διέξοδο ἀπό τόν στενό ἐσωτερικό κλειστό κύκλο τοῦ μαύρου σατανικοῦ τάγματος, καί μιά κάποια ἀποδοχή καί ἀναγνώριση ἀπό ἕνα εὐρύτερο κοινό καί πιό συγκεκριμένα ἀπό τούς metal ὀπαδούς τοῦ group. Γί' αὐτό δέν εἶναι καί καθόλου τυχαῖο ὅτι ὁ **C. J.**, ἐκτός ἀπό τήν πληθώρα ἀκραίων σκοτεινῶν ἀποκρυφιστικῶν στοιχείων πού «κοσμειῖ» καί πλαισιώνει τά μουσικά album τῶν Therion, δηλώνει ἀπερίφραστα ὅτι ἂν εἶχε περισσότερα χρήματα θά ξεπέρναγε τή φρίκη τῆς σκηναϊκῆς παρουσίας πού προξενεῖ ἡ ἐμφάνιση τοῦ Eddie¹⁰ καί θά παρουσίαζε στή μουσική σκηναϊκή τέτοιο θέαμα δαιμονικῆς ἔμπνευσης πού θά ἰσοπέδωνε καί θά ξεπερνοῦσε ὅποιοδήποτε show (σκηναϊκή παρουσία) εἶχε γίνει μέχρι τότε ἀπό κάποιο ἄλλο heavy metal group. Τί ὅμως θά παρουσίαζε; «**Θά εἶχα δράκους νά ξεπετάγονται ἀπό παντοῦ, δαίμονες, μάγους, πυραμίδες, φωτιές... θά ἰσοπέδωνα ὅποιοδήποτε show θά εἶχε γίνει μέχρι τότε!**»¹¹. Καί ὅλα αὐτά προσφέρονται μέ τό πρόσχημα καί τό προσωπεῖο τῆς πολιτισμικῆς ἔκφρασης τῆς παγκόσμιας γλώσσας τῆς μουσικῆς. Ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός εἶναι νά σηματοδοτοῦν καί νά στιγματιστοῦν καιρία καί ἀποτελεσματικά οἱ ψυχές τῶν παιδιῶν μας καί σύν τῷ χρόνῳ νά ἐπακολουθήσει μιά μετάλλαξη τῶν φερέλπιδων νέων μας σέ ἀνελεύθερες, ἐξαρτημένες καί ὑποδουλωμένες ὑπάρξεις. Μία ἀπό τίς μαγικές τελετουργικές πρακτικές τοῦ «Τάγματος τοῦ Κόκκινου Δράκου» εἶναι «νά "σπαστεῖ" (δηλ. νά κατακερματιστεῖ) τό φράγμα τῆς

καθημερινῆς μας ἀντίληψης καί συνειδήσεως»¹².

Οἱ στίχοι τῶν Therion καί τοῦ Dragon Rouge ἀναφέρονται: «στούς Μάγια, τόν Ρασπούτιν, τόν μυστικιστή Swedenborg, τήν αἰγυπτιακή μυθολογία», στή Λεμουρία¹³, στή σκανδιναβική μυθολογία (ὄντινισμό), στίς νεράϊδες, στόν πολυθεϊσμό, στόν νεοπαγανισμό, στή ρουνική μαγεία¹⁴, στήν ἑβραϊκή σκοτεινή μαγεία (gothic, καμπάλα), σέ μνητικές τελετουργίες, στό διαλογισμό¹⁵, στή yoga, στίς πολεμικές τέχνες, σέ θεωρίες περί Κούφιας Γῆς¹⁶, σέ ἀραβικούς μύθους περί ἀντιχρίστου,¹⁷ στήν ἑλληνική εἰδωλολατρεία (μέ ἀναφορά στή μανιακή διονυσιακή λατρεία)¹⁸, στήν τάντρα, στήν ἀλχημεία, καί σέ ἄλλα ἀποκρυφιστικά σκο-

12. Mystery, 9/2010, τ. 64, σελ. 43.

13. Metal Hammer, 4/2004, τ. 232, σελ. 46.

14. Metal Hammer, 10/2001, τ. 202, σελ. 34 & Metal Invader, 9/2001, τ. 59, σελ. 27.

15. Metal Invader, 9/2001, τ. 59, σελ. 27.

16. Metal Invader, 5/2001, τ. 55, σελ. 135.

17. Metal Hammer, 2/2000, τ. 182, σελ. 27 & Metal Invader, 3/2000, τ. 41, σελ. 23. Ὁ ἀραβικός μύθος πού ἀναφέρεται στό «Deggial» ἔχει ὡς κεντρική θεματολογία τόν «ἀντί-μεσσία πού κατασφαγιάζει τόν θεό καί θέτει κυρίαρχο τῆς πλάσης τόν ἄνθρωπο, τοποθετώντας τόν στό θρόνο τοῦ θεοῦ» (σ. 23). Μήπως αὐτό μοιάζει μέ τήν θεμελιακή ἀρχή τοῦ τάγματος μαγικῆς μύησης (Dragon Rouge) πού ὑποστηρίζει τά ἑξῆς: «Ὁ Σκοτεινός Μάγος ἀπομακρύνεται σταδιακά ἀπό τό μονοπάτι τῆς Θείας Δημιουργίας, ὥστε ἀπό δημιούργημα νά γίνει δημιουργός καί ἀπόλυτος Κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του. Αὐτό σημαίνει, ὅτι ἐπιλέγει συνειδητά νά δοκιμάσει τόν καρπό τῆς Ἀπαγορευμένης Γνώσης πού τοῦ προσφέρει τό Ἐρπετό στόν Κήπο τῆς Ἑδέμ. Τότε εἶναι καί ἡ στιγμή πού ἡ μνητική διαδικασία ξεκινάει...» (Mystery, 9/2010, τ. 64, σελ. 41). Αὐτό εἶναι κατ' ἀκρίβεια καί «τό εὐαγγέλιο τοῦ ὄφεως» (π. Ἀντώνιος Ἀλεβιζόπουλος, Νεοφανεῖς Αἰρέσεις - Καταστροφικές Λατρεῖες, ἔκδ. Διάλογος, 1995, σελ. 272-280).

18. Metal Invader, 8/1999, τ. 34, σελ. 42. «Τό "From The Dionysian Days" ἀπό τό "Crowning of the Atlantis" (1999) εἶναι ἔμπνευσμένο ἀπό τήν ἑλληνική παράδοση καί ἀποτελεῖ φόρο τιμῆς στό θεό Διόνυσο καί τή λατρεία του» (Metal Hammer, 7/1999, τ. 175, σελ. 53). Καί ἐδῶ ἐμφανίζεται ἡ ἀνακολουθία τοῦ μισάνθρωπου νεοσατανισμοῦ: Ἐνῶ διαφημίζουν καί προβάλλουν ὡς ἀρετὴ τὰ βακχικά ὄργια, τήν κραιπάλη καί τήν κτηνώδη μέθη πού προσωποποιεῖται στό «θεό» Διόνυσο, οἱ Therion διώχνουν ἕνα μέλος τους ἀπό τό σχῆμα διότι παρουσίαζε προβλήματα συμπεριφορᾶς λόγω ὑπερβολικῆς κατανάλωσης ἀλκοόλ. (Metal Hammer, 6/1998, τ. 161, σελ. 54).

9. Mystery, 9/2010, τ. 64, σελ. 40.

10. Ὁ Eddie εἶναι τό σάπιο, ἀφύσικο σῶμα, μασκότ τῶν Iron Maiden μέ δαιμονική καί τρομακτική μορφή.

11. Metal Hammer, 11/2002, τ. 215, σελ. 45.

τεινά συστήματα. Ένα ρεύμα του αποκρυφισμού που ασκεί ιδιαίτερη έλξη και έχει βασική προτεραιότητα στις διδαχές του τάγματος, αλλά και στο συγκρότημα, είναι «τό μυητικό σύστημα που βασίζεται στη σκοτεινή πλευρά της καμπαλιστικής παράδοσης, την κλιφοθική πλευρά»¹⁹. Η κλιφοθική καμπαλιστική παράδοση είναι τό σύστημα που ανέδειξε και προώθησε και μέ τό όποιο ασχολήθηκε ό αυτοχαρακτηριζόμενος ως «ό πιο διεστραμμένος άνθρωπος του κόσμου»²⁰, που αυτοονομάστηκε «τό μεγάλο Θηρίο 666» και που θεωρείται ό μεγαλύτερος σατανιστής του 20ου αιώνα, ό Aleister Crowley.²¹ «Το *Dragon Rouge* κάνει σήμερα αυτό που έκαναν στην εποχή τους ο *Aleister Crowley* και άλλοι περιβόητοι αποκρυφιστές» μάς καταθέτει ό *Christopher Johnson*, που είναι κι ό αρχηγός των *Therion*.²² «Ο *Aleister Crowley* (1875-1947) είναι ό πρόδρομος του νεοσατανισμού... Αναφορικά μέ τή διδαχή, ό Άλ. Κρόουλυ θέτει στό κέντρο όχι τόν Σατανά, αλλά τόν ίδιο τόν άνθρωπο. Αυτό είναι τό χαρακτηριστικό γνώρισμα του νεοσατανισμού... Ο άνθρωπος που βρίσκεται στό κέντρο τής διδαχής του *Crowley* δέν είναι ό «κατ' εικόνα του Θεού», που από τή φύση του είναι αγάπη, αλλά ό έωσφορικός άνθρωπος, που μεταβάλλεται σε άδιστακτο τέρας»²³. Ο *Crowley* «έγινε γνωστός για τήν σεξουαλική του διαστροφή, τήν όποία ανέφερε και ως «σεξουαλική μαγεία». Μέσα σε αυτήν συμπεριλάμβανε σκηνές κτηνοβασίας, σεξουαλικά όργια, σοδομισμό, μέχρι και παιδεραστία, μέ άρκετή δόση ναρκωτικών ουσιών. Γνωστό παράδειγμα κτηνοβασίας

είναι αυτό τής *Λίας Χίρσινγκ*, στό «*Άβαείο του Θελήματος*», όπου ό *Κρόουλυ* έπεισε τή *Λία* νά έρθει σε έρωτική έπαφή μέ τράγο και μετά έκοψε τό λαιμό του τράγου σά μέρος τής τελετής».²⁴ «Αυτό ονομαζότανε «τελετουργία του Σέθ», ή όποία άπαιτούσε νά συνουσιαστεί μέ μιá κατσίκα ένα έπιλεγμένο μέλος τής οργάνωσης του, ενώ άργότερα ή κατσίκα σφαγιαζόταν και έπιναν τό αίμα της».²⁵ «Γνωστή περίπτωση σοδομισμού, είναι εκείνη όπου σοδόμισε τόν μαθητή του *Βίκτωρα Νιοϋμπεργκ*, σάν μέρος μαγικής τελετής, τό 1913»²⁶. «Ήταν άπόλυτα σαδομαζοχιστική σχέση, στην όποία ό *Κρόουλυ* είχε στην κυριολεξία τόν έλεγχο τής ζωής του *Νιοϋμπεργκ*»²⁷. «Τέλος, γνωστή ήταν και ή σχέση του μέ τά ναρκωτικά. Έκανε χρήση χασίς, κοκαΐνης»²⁸, ήρωίνης²⁹, «όπου και ταυτόχρονα συνήθιζε νά καταναλώνει μεγάλες ποσότητες άλκοόλ. Άλλοτε ντυνόταν ως *Χαλίφης*, άλλοτε σάν *Ρώσος* ευγενής και είχε τροχίσει τούς κυνόδοντες του για νά δίνει τό «φιλί του φιδιού» σε γυναίκες, δαγκώνοντας τούς λαιμούς και τούς καρπούς τους»³⁰.

Τό 1996, οι *Therion* κυκλοφορούν τή νέα τους δισκογραφική δουλειά, μέ τήν ονομασία «*Lepaca Kliffoth*». Ο *Gareth Knight* (*Basil Wilby*), κορυφαίο στέλεχος αποκρυφιστικών ομάδων³¹ χρησιμοποίησε πολλά

19. *Mystery*, 9/2010, τ. 64, σελ. 41.

20. *Shelley Klein*, «Φονικές Έταιρείες», έκδ. *IntroBooks*, 2006, σελ. 27.

21. π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος, «Νεοσατανισμός», Αθήνα 1996, σελ.115, 118.

22. *Metal Invader*, 6/1998, τ. 20, σελ. 20.

23. Αρχιμ. Χριστοφόρου Τσιάκκα, «Έγκυκλοπαιδικό Λεξικό Θρησκειών και αίρέσεων, παραχριστιανικών – παραθρησκευτικών ομάδων και σύγχρονων ιδεολογικών ρευμάτων», έκδ. *Ιερά Μονή Τροοδιτίσης*, Κύπρος 2002, σελ. 668-669.

24. Έφημ. «Χρυσή Αύγή», 1/2/2002, αρ. φύλ. 407, σελ. 6.

25. *Shelley Klein*, «Φονικές Έταιρείες», έκδ. *IntroBooks*, 2006, σελ. 41.

26. Έφημ. «Χρυσή Αύγή», 1/2/2002, αρ.φύλ. 407, σελ. 6.

27. *Shelley Klein*, «Φονικές Έταιρείες», έκδ. *IntroBooks*, 2006, σελ. 35.

28. Έφημ. «Χρυσή Αύγή», 1/2/2002, αρ.φύλ. 407, σελ. 6.

29. *Shelley Klein*, «Φονικές Έταιρείες», έκδ. *IntroBooks*, 2006, σελ. 40.

30. Έφημ. «Χρυσή Αύγή», 1/2/2002, αρ.φύλ. 407, σελ. 6.

31. *Gareth Knight*, «Οί Σφαιρες του Δένδρου τής Ζωής», έκδ. *Ιάμβλιχος*, 2008. «Τό 1954, σά 24 του έγινε μέλος τής «Έταιρίας του Έσωτερικού Φωτός» (*Society of Inner Light*) τής *Dion Fortune*, όπου και μυήθηκε μέχρι τούς ύψηλότερους βαθμούς. Μέσα από αυτές τίς δραστηριότητες ήρθε σε έπαφή μέ πολλές προσωπικότητες του δυτικού αποκρυφισμού, όπως τόν *Israel Regardie* (στενό συνεργάτη και γραμματέα του άρχισατανιστή Άλ. Κρόουλυ). Άργότερα δημιουργεί μιá νέα σχολή, ή όποία πήρε τό όνομα «Οί Υπηρέτες του Φωτός» (*The Servants of the Light*).

στοιχεία από τό καμπαλιστικό, κλιφοθικό, σύστημα του Crowley στίς διάφορες τελετουργικές σχολές μαγείας πού μυήθηκε, έδρασε και μυούσε και άλλα ύποψήφια θύματα-όπαδούς. Ο Gareth Knight σέ σημαντικό τελετουργικό έγχειρίδιο καμπαλιστικής μαγείας μάς αποκαλύπτει: «Η λέξη Κλιφόθ σημαίνει “πόρνες” ή “κελύφη”... Αυτός πού επιθυμεί νά δεϊ τους Κλιφοθικούς δαίμονες επί τό έργον... μπορεί νά ρίξει μιά ματιά στό κοντινότερο νοσοκομείο, ψυχιατρική κλινική, φυλακή, οίκο άνοχής ή παραγκούπολη»³². Σχετικά μέ τους ύπαρκτους, σοβαρούς και άμεσους κινδύνους πού προκύπτουν από τήν ένασχόληση μέ τήν κλιφοθική καμπαλιστική μαγεία, μάς δίνει χαρακτηριστικές πληροφορίες και ή μητέρα τής καμπαλιστικής μαγείας, Dion Fortune ύποστηρίζοντας τά έξής: «Τα Κλιφόθ πρόκειται για τρομαχτικές μορφές, επικίνδυνες ακόμα και να τις σκεφτείς».³³ Από αυτές τίς αποκαλυπτικές έμπειρίες τών διδασκάλων του άποκρυφιστικού χώρου πού καταγράφονται σέ έσωτερικά άποκρυφιστικά έντυπά τους καταδεικνύεται περίτρανα ότι ή ένασχόληση, ή γνωριμία, ή άποδοχή, ή άκόμη και ή άπλή έπαφή, μέ τόν χώρο του άποκρυφισμού και ιδιαίτερα μέ τίς πίο άκραίες μορφές και πρακτικές του - όπως αυτή τής καμπαλιστικής μαγείας- έγκυμονεί κινδύνους πού μπορούν νά ξεκινήσουν ως ψυχική διαταραχή - μέ προσωρινά έως μόνιμα συμπτώματα - και νά καταλήξουν τό άνυποψίαστο θύμα σέ ψυχιατρικές κλινικές, σέ πορνεϊα, σέ φυλακές ή και στό θάνατο άκόμη ως λύτρωση από αυτές τίς δαιμονικές έμπειρίες³⁴.

Μέσα από τήν πολυετή και βιωματική ένασχόλησή του μέ τή μαγεία, ό

32. Gareth Knight, «Οί Σφαίρες του Δένδρου τής Ζωής», έκδ. Ιάμβλιχος, 2008, σελ. 279.

33. «Η μυστική Καββαλά», έκδ. Ιάμβλιχος, 1986, σελ. 371.

34. π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος, «Έγκληματικό Δόγμα», Αθήνα 1995, σελ. 73-74.

Christopher Johnson μάς αποκαλύπτει τά έξής συγκλονιστικά, για τήν άπροκάλυπτη είσαγωγή και έπαφή τών μικρών παιδιών μέ τόν κόσμο τής μαγείας μέσω τών ταινιών και τών βιβλίων του Harry Potter, τό 2002: «Δέν έχω διαβάσει τά βιβλία, αλλά έχω δεϊ τήν ταινία και μου άρεσε αρκετά. **Είναι ένας καλός τρόπος για νά έρθουν τά παιδιά σέ έπαφή μέ τή μαγεία**, άφου αρκετά στοιχεία από αυτά πού χρησιμοποιεί ή συγγραφέας, **είναι βασισμένα σέ πραγματικά στοιχεία**. Προτιμώ νά διαβάζουν τά παιδιά. Έτσι έχουν τή δυνατότητα νά έξελιχθούν. Χίλιες φορές καλύτερα από τό νά άποβλακάνονται μπροστά στην τηλεόραση ή στά video-παιχνίδια!»³⁵

Δέν είναι διόλου τυχαίο ότι ό έπικεφαλής τής ομάδας τών «σατανιστών τής Παλλήνης», πού διέπραξαν δύο τελετουργικές δολοφονίες τό 1993, προσηλυτίστηκε στό σατανισμό σέ δισκάδικο heavy metal κι έπειτα σύχναζε κι αυτός και τά μέλη τής ομάδος του εκεί μέ σκοπό νά προσηλυτίσουν στό σατανισμό κι άλλα νεαρά θύματα³⁶.

Ειδικοί έρευνητές επί του θέματος μέ πολυετή και πολύτιμη για μάς έμπειρία, άποφάνθηκαν τά έξής: «Ο σατανισμός καταδικάζεται σαν κίνηση πού οδηγεί τόν άνθρωπο στό σωματικό και πνευματικό θάνατο. Σύμφωνα μέ τή διατύπωση τών έπισήμων προτάσεων τής Συνδιασκέψεως, δέν υπάρχουν έγκληματικές προσωπικότητες αλλά έγκληματικά δόγματα και άντεστραμμένη ήθική, πού ύποδουλώνουν τόν άνθρωπο, του αφαιρούν τήν έλευθερία και έξωθούν τά θύματα σέ έγκληματικές πράξεις»³⁷.

35. Metal Hammer, 11/2002, τ. 215, σελ. 45.

36. π. Αντώνιος Αλεβιζόπουλος, «Έγκληματικό Δόγμα», Αθήνα 1995, σελ. 75.

37. Έφημ. Αδέσμευτος, 13-6-1995. Βλ. τά πορίσματα τής «ΣΤ' Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως Έντεταλμένων Ορθόδοξων Έκκλησιών και Ι. Μητροπόλεων για θέματα Αίρέσεων και παραθρησκείας», πού πραγματοποιήθηκε στη Μυτιλήνη (Ιούνιος 1994), μέ γενικό θέμα τόν «Νεοσατανισμό».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

ΡΟΥΛΙΝ ΣΤΟΥΝΣ. ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΑΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Δέν είναι ή πρώτη φορά πού συμβαίνει -καί μάλλον έχει γίνει καθεστώς-, στό βωμό τής δῆθεν ἐλεύθερης διακίνησης τῶν ιδεῶν καί στήν προσπάθειά της νά «ἐκσυγχρονιστεῖ», νά προβάλλει ή Κρατική Τηλεόραση ὡς πρότυπα, περιθωριακές καταστάσεις ἢ πρόσωπα πού τυγχάνουν εὐρείας ἀποδοχῆς, ἐπειδή ὑποστηρίζονται ἀπό συγκεκριμένους χώρους πού ἀρέσκονται νά προωθοῦν ἀνάλογα φαινόμενα γιά εὐνόητους λόγους.

Ἔτσι, στίς 3/2/2011 προβλήθηκε -ὄχι γιά πρώτη φορά- ντοκιμαντέρ γιά τό συγκρότημα τῶν Ρούλιν Στόουνς διανθισμένο μέ ἀναφορές, τῶν ιδίων τῶν μελῶν του, στίς διάφορες ἐμπειρίες τους, ἀκραίου τύπου -ὅπως ἡ χρήση ναρκωτικῶν οὐσιῶν- μέ σκοπό αὐτό νά φανεῖ σάν κάτι φυσικό -γί' αὐτό καί τά σχετικά ἀστεϊάκια τους μπροστά στό φακό.

Δέν ὑπῆρξε ὅμως καμία ἀναφορά γιά τήν ἐνασχόλησή τους μέ ἀποκρυφιστικές πρακτικές οὔτε καί γιά τίς ἀκραίες συμπεριφορές τής ρόκ «κουλτούρας», ὅπως συνέβη π. χ. μέ τά θύματα στό Ἄλταμοντ τής Καλιφόρνιας σέ ἀνάλογη συναυλία τοῦ συγκροτήματος.

Ὑπῆρχε μία τάση ἐξωραϊσμοῦ καί φανφάρας, ὅπου μαζί μέ διάφορους «fan», ἔφηβοι καί μικρά παιδιά χαιρετοῦσαν σατανιστικά ἐκφράζοντας τή λατρεία τους πρός τό συγκρότημα καί δηλώνοντας περήφανοι γιά τά «άλμυρά» εἰσιτήρια, πού πλήρωσαν γιά νά ἀπολαύσουν τό ἐν λόγω συγκρότημα -τή στιγμή πού κάθε 1 δευτερόλεπτο, ἓνα παιδί στόν τρίτο κόσμο πεθαίνει ἀπό αἰσιτία.

Καμία ἀναφορά στό τί εἶναι ἡ μουσική τῶν Στόουνς, ἀπό τούς δημιουργούς τοῦ ντοκιμαντέρ. Ἀπλά, πρός τό τέλος τῆς ἐκπομπῆς ἐμφανίστηκαν ὅλοι μαζί μέ τόν σκηνοθέτη Μ. Σκορτσέζε, τοῦ ὁποίου τό ὄραμα σύμφωνα μέ συνέντευξή του, ἐκείνης τῆς περιόδου, ἦταν νά γυρίσει τό βλάσφημο ἔργο τοῦ Ν. Καζαντζάκη «Ὁ τελευταῖος πειρασμός» μέ τίς γνωστές, ἀνιστόρητες ἀναφορές στό σεπτό πρόσωπο τοῦ Κυρίου.

Ἔτσι καί τώρα, ὁ γνωστός σκηνοθέτης μίλησε ἐγκωμιαστικά γιά τούς Στόουνς καί τήν ἐπιρροή τους στή ζωή του, ὡς ταγῶν τῆς πάλαι ποτέ νεολαίας τῆς Ἀμερικῆς καί ἐξέφρασε τόν ἐνθουσιασμό του γιατί μπόρεσε νά γυρίσει γί' αὐτούς ντοκιμαντέρ ὥστε νά συμβάλλει μέ τή σειρά του στήν ἀνάδειξη τῆς «μεγάλης καλλιτεχνικῆς τους ἀξίας», τήν ὁποία ὅμως δέν ἦταν σέ θέση νά καθορίσει πιό συγκεκριμένα, ὅπως ἐξ ἄλλου, οὔτε καί τό ἴδιο τό συγκρότημα.

Σεβαστή, μακαριστή καλλιτέχνης, σέ συζήτησή μας γιά τό φαινόμενο τοῦ ἐκφυλισμοῦ τῆς παγκόσμιας μουσικῆς σκηνῆς, εἶχε σχολιάσει χαρακτηριστικά: «Στήν Ἰταλία τῆς δεκαετίας τοῦ '50 κάποιοι πρωτοεμφανιζόμενοι αὐτόκλητοι "πρωτοποριακοί" καλλιτέχνες συγκεντρώνονταν σέ περιθωριακούς χώρους καί πραγματοποιοῦσαν διάφορες ἐκδηλώσεις, οἱ ὁποῖες στήν καλύτερη περίπτωση θεωροῦνταν γραφικές. Αὐτή ἡ "ἐλευθερία τῆς ἐκφρασης" ποτέ δέν ἐπενδύονταν μέ κάλυμμα τήν ὑψηλή τέχνη, οὔτε προβαλλόταν σέ παγκόσμια κλίμακα σάν κάτι τό σημαντικό. Δυστυχῶς, σήμερα, στό παγκόσμιο σκηνικό δέν ἔχουν τόν πρῶτο λόγο οἱ ἐπαῖοντες μέ τίς ἀνάλογες πνευματικές ἀξίες τοῦ πολιτισμικοῦ μας ὑπόβαθρου. Ἔτσι, ἔχουμε ὀδηγηθεῖ σέ μία ραγδαία ὑπο-

βάθμιση τῶν πάντων ὅπου το ἄσπρο ἔγινε μαῦρο καί τό μαῦρο ἄσπρο κι ὁ ἄνθρωπος ἀπό εἰκόνα Θεοῦ ἔχει γίνει ὑποχείριο κερδοσκόπων χωρίς φραγμούς, πού μέ τή σειρά τους χειραγωγούν τούς ἄνθρώπους προσφέροντάς τους ὑποπροϊόντα μέ τό κάλυμμα τοῦ μοντέρνου καί προοδευτικοῦ».

ΔΥΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

1) Τό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, διά τῆς ἀπό 3.2.2011 ἀποφάσεώς του (ὑπόθεση Siebenhaar κατά Γερμανίας, προσφυγή Νο 18136/02), ἀπορρίπτει προσφυγή γυναικός νηπιαγωγοῦ, ἡ ὁποία ἀπελύθη ἀπό νηπιαγωγεῖο τῆς προτεσταντικῆς ἐκκλησίας, στό ὁποῖο ὑπηρετοῦσε, γιά τόν λόγο ὅτι ἀνήκε στήν «Οἰκουμενική Ἐκκλησία»¹. Ἡ περί ἧς πρόκειται προσέφυγε κατόπιν τούτου στά γερμανικά δικαστήρια ζητώντας τήν ἀκύρωση τῆς ἀπολύσεώς της, ἀφοῦ αὐτή βασίσθηκε στίς θρησκευτικές της πεποιθήσεις, φθάνοντας μέχρι τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου τῆς Γερμανίας, πλὴν ὅμως, ὅλες οἱ προσφυγές της ἀπερρίφθησαν. Ἐν συνεχείᾳ προσέφυγε στό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ἡ προσφυγή της ὅμως ἀπερρίφθη καί ἀπό αὐτό τό Δικαστήριο. Ὁ λόγος δέ πού προέβαλε (ὅτι ἐκ τῆς ἀπολύσεώς της παρεβιάσθη ἡ θρησκευτική της ἐλευθερία, ἀφοῦ δέν ἦταν ἐλεύθερη νά ἀνήκει σέ ὅποια θρησκεία ἐπιθυμεῖ), ἀπερρίφθη ἀπό τό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο καί δέν ἐθεωρήθη ὅτι ὑπῆρξε παραβίαση τοῦ δικαιώματός της ἐπὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας.

2) Τό Εὐρωπαϊκό Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων διά τῆς ἀπό 21.1.2011

1. Πρόκειται γιά τήν ἀποκρυφιστική/θεοσοφική ὀργάνωση «Universal Church» ἢ «Brotherhood of Humanity» (Ἀδελφότητα τῆς Ἀνθρωπότητας) τοῦ Peter Leach Lewis. Βλ. http://en.wikipedia.org/wiki/Cults_and_governments

ἀποφάσεώς του (ὑπόθεση Boychev καί ἄλλοι κατά Βουλγαρίας, προσφυγή Νο 77185/01) ἀπέρριψε προσφυγή τῆς «Ἐνωτικῆς Ἐκκλησίας» τοῦ Σάν Μιούνκ Μούν, τήν ὁποία εἶχε ἀσκήσει κατά τῆς Βουλγαρίας ἐπειδή ἡ τελευταία ἀρνήθηκε νά τήν ἀναγνώρισει ὡς θρησκεία. Ἡ ἀρνηση ἀναγνώρισής της ἀπό τίς βουλγαρικές ἀρχές συνίστατο στό ὅτι οἱ αἰτούντες δέν προσκόμισαν ἐπαρκῆ στοιχεῖα ἀποδεικνύοντα τόν χαρακτήρα τῆς ὀργάνωσής τους ὡς θρησκείας.

ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΓΚΟΥΡΤΖΙΕΦ

Ὅπως καί μέ τούς διάφορους αὐτόκλητους «καλλιτέχνες» ἐλέω πανίσχυρων κύκλων ποικίλων προελεύσεων καί τάσεων, ἔχουμε καί τούς «δασκάλους» τῶν διαφόρων ψυχολατρείων, οἱ ὁποῖοι διέγνωσαν τήν μεγάλη ἐπίδραση τῆς μουσικῆς στόν συναισθηματικό κόσμο τῶν ἀνθρώπων καί τήν ἐνέταξαν ὡς ὄχημα ἐπιρροῆς τῶν ὀπαδῶν-θυμάτων τους μέ τρόπο πού νά ἐναρμονίζεται στίς ἀποκρυφιστικές πρακτικές τους.

Μία τέτοια «μουσική» ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε πρόσφατα καί ἀπό τό «Ίδρυμα Γκουρτζιέφ» καί τήν «Θεατρική Ὀμάδα Ρόδα»², ἡ ὁποία παρουσίασε μουσικό θεατρικό δρώμενο σέ δημόσιο χῶρο Ἀθηναϊκοῦ προαστίου (Κέντρο Τεχνῶν ACS, Χαλάνδρι), ἐπάνω σέ μουσική τοῦ ἀποκρυφιστῆ Γεώργιου Ἰβάνοβιτς Γκουρτζιέφ –πού σημειωτέον δέν σπούδασε μουσική ὅπως συνέβη γιά παράδειγμα μέ τόν Μότσαρτ, πού ἦταν καί παιδί-θαῦμα-, στήν τιμὴ τῶν 10 εὐρώ.

Στόν Ρῶσο Γκουρτζιέφ ἔχουμε ἀναφερθεῖ καί παλαιότερα³. Στήν Ἑλλάδα δροῦν τρεῖς κυρίως ὀμάδες πού ἀκολουθοῦν τίς ἰδιαιτέρως διαβρωτικές καί ἄκρως ἐπικίν-

2. <http://www.athinorama.gr/music/editorschoice/?edId=11953>

3. «Διάλογος». τ. 41, Ἰουλ.-Σεπτ. 2005, σ. σ. 23-25.

δυνες για την ανθρώπινη προσωπικότητα διδασκαλίες του: 1. Τό «Ίνστιτούτο Γκουρτζιέφ», 2. Τό «Ίδρυμα» -τό όποιο πραγματοποίησε την έκδήλωση πού αναφέραμε- και 3. Τό «The Fellowship of Friends».

Αξίζει νά σημειωθεί, ότι οι όργανώσεις Γκουρτζιέφ ανέκαθεν στόχευαν στά ύψηλά κοινωνικά στρώματα· μάλιστα, γνωστός Έλληνας πιανίστας, έχει δηλώσει σέ συνέντευξή του, θαυμαστής τών πρωτοποριακών μεθόδων τους!

Αναφερόμενοι περιληπτικά στό θέμα, θά πρέπει νά θυμίσουμε, πώς ό Γκουρτζιέφ ήταν άνθρωπος μέ ταλέντο στή χειραγώγηση, μέ σκοπό την καταρράκωση τής προσωπικότητας τών όπαδών και την ύποταγή τους στίς επιθυμίες του. Δρώντας στίς αρχές του 20ου αιώνα και ανακατεύοντας διάφορες αποκρυφιστικές τεχνικές προχώρησε πέρα από τόν φακιρισμό (φυσική σκληραγωγία), τόν μοναχισμό (συναισθηματικό έλεγχο) και τόν γιογκισμό (διανοητική εργασία) -κατά την ίσοπεδωτική του συνήθεια τής εξίσωσης του Όρθόδοξου Μοναχισμού μέ τίς άλλες δύο τάσεις, ως αποκρυφιστής- και «ανεκάλυψε» την «τέταρτη όδό», ή «όδό του πονηρού ανθρώπου», όπως όνόμασε τό σύστημά του.

Έπηρεασμένος από την Έ. Π. Μπλαβάτσκι, ιδρύτρια τής Θεοσοφικής Έταιρίας, ακολούθησε την βασική θεωρία: «πειθαρχία και ύποταγή». Αυτό σημαίνει για τούς «τυχερούς»-ποντίκια, -τό «ποντίκια» είναι όρος του ίδιου του Γκουρτζιέφ σέ συνέντευξή του σέ Άγγλο δημοσιογράφο- έντονη φυσική προσπάθεια, στέρηση ύπνου, παρατεταμένες νηστείες και συναισθηματικά σοκ, κυρίως ύστερα από περιόδους έντονης δοκιμασίας, πού συνήθως διαδραματίζονταν σέ χώρα διαφορετική από τόν τόπο διαμονής του θύματος. Οί αγχώδεις ένδοσκοπήσεις, μέ σκοπό τή διάλυση τής προσωπικότητας τών όπαδών, για νά απαλλαγούν δήθεν από συλλογικά ψέματα και

νά αποκτηθεί «καθαρή θέληση» και «άθάνατη ψυχή», όσο και ή παντελής έλλειψη συμπόνοιας, ήθικης, και συναισθηματικών δεσμών όδήγησε πολλά από τά θύματά του στό ψυχιατρείο.

«Εργαζόμενος μαζί μας», ανέφερε κάποιος όπαδός για τόν Γκουρτζιέφ, «έπαιρνε... τή θέση τής ψυχής μας».

Μετά από τά άνωτέρω, κρίνεται για μία ακόμη φορά άπαραίτητη ή έγρήγορη για την άποφυγή παρόμοιων θανάσιμων παγίδων.

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΗΕΝΤΟΛΟΓΙΑΣ⁴

Στίς 20 Νοεμβρίου 2009, ό γερουσιαστής Νίκ Ξενοφών (Nick Xenophon) έδωσε ένορκη κατάθεση ένώπιον τής Γερουσίας τής Αυστραλίας, ή όποία ήταν άποτέλεσμα πολλών έπιστολών τίς όποιες του έστειλαν πρώην Σαηεντολόγοι. Έπειτα από συνάντηση μαζί τους και άφου έρεύνησε τίς δηλώσεις τους, ό Γερουσιαστής άνησύχησε σοβαρά για την «καταστρεπτική επίπτωση» τής όργάνωσης επάνω στους όπαδούς της.

Κατά την άποψη του Γερουσιαστού, ή Σαηεντολογία παρουσιάζει δύο προσωπεϊά. Ένα δημόσιο, μέσω του όποιου διατείνεται πώς προσφέρει καθοδήγηση και ύποστήριξη στά μέλη της κι ένα άλλο, μέσω του όποιου κακομεταχειρίζεται τά θύματά της, επικεντρώνει τό στόχαστρό της μέ μοχθηρία έναντίον όποιου άσκει κριτική έναντίον της κι ή όλη μεθοδολογία της μοιάζει νά καθοδηγείται από παράνοια. «Υπάρχει ένα παγκόσμιο πλαίσιο κακομεταχείρισης και έγκληματικότητας», δήλωσε ό Γερουσιαστής, για νά άποφανθεί

4. Αναδημοσιεύομε την παρούσα πληροφορία από τό περιοδικό Fair News, Φεβρουάριος 2011, μέ κάθε επιφύλαξη, καθόσον την βασιμότητά της δέν μπορέσαμε νά εξακριβώσουμε. Δηλώνομε ότι σεβόμαστε την τιμή και την ύπόληψη κάθε έμπλεκόμενου στην ύπόθεση.

πώς ή συγκεκριμένη οργάνωση δέν είναι θρησκευτική.

Επιπλέον, ό Γερουσιαστής προσέθεσε, πώς οί έπιστολές τίς όποιες έλαβε από πρώην μέλη τής Σαηεντολογίας περιέχουν μακροσκελείς αναφορές έγκλημάτων και κακομεταχείρισης τίς όποιες υπέστησαν, αλλά και έγκλήματα τά όποια εκβιάστηκαν νά διαπράξουν για λογαριασμό τής οργάνωσης. Υπάρχουν ισχυρισμοί εικονικής φυλάκισης, έξαναγκαστικῶν εκτρώσεων, κατάχρησης κονδυλίων τής «έκκλησίας», σωματικῆς βίας, εκφοβισμού, εκβιασμών, επιβολῆς διάλυσης οικογενειακῶν δεσμών, παραποίηση πληροφοριῶν πού αφοροῦν στην Σαηεντολογία, καταστροφή ένοχοποιητικῶν αποδείξεων εναντίον τής οργάνωσης, εκβιασμούς για ψευδορκία υπέρ τής οργάνωσης και έλεγχο επάνω στίς ζωές τῶν οπαδῶν σέ ανησυχητικό επίπεδο.

Ό Γερουσιαστής εἶπε, πώς ή Σαηεντολογία ισχυρίζεται ότι όσοι ρωτοῦν γί' αυτήν επιτίθενται εναντίον τής θρησκευτικῆς τής ελευθερίας, αλλά τό επιχείρημα αυτό δέν

έχει ισχύ. Δέν υπάρχουν περιορισμοί στην Αυστραλία σχετικά μέ τήν θρησκευτική πίστη, κάτι πού αποτελεί νόμο τοῦ κράτους και κανείς δέν είναι πάνω από τό νόμο, τόνισε ό Γερουσιαστής.

Σάν αποτέλεσμα τής κατάθεσης τοῦ Γερουσιαστοῦ Xenophon, συστάθηκε Διακομματική Όμοσπονδιακή Έπιτροπή για νά ξεετάσει τό καθεστώς, πού ισχύει για τίς οργανώσεις «μή κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα». Η εν λόγω Διακομματική Έπιτροπή πρότεινε μεταξύ άλλων, τή δοκιμαστική σύσταση ανεξάρτητης έπιτροπῆς ή όποία θά είναι υπεύθυνη για τή διερεύνηση τής φοροαπαλλαγῆς τῶν «μή κερδοσκοπικῶν οργανώσεων» και κατά πόσον αυτή συνάδει μέ τό Δημόσιο συμφέρον. Τά πορίσματα τής έπιτροπῆς αυτής θά είναι δυνατόν νά ενσωματώνονται σέ κάθε μελλοντική σχετική νομοθεσία και νά υποβάλλονται σέ δημοσιονομικό έλεγχο. Επίσης θά υπάρχει ή δυνατότητα διατήρησης αρχείου για τήν επακριβῆ απεικόνιση φορέων φιλανθρωπικοῦ χαρακτήρα.

ΟΜΑΔΕΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΣΚΗΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Λειτουργοῦν και έφέτος, στα πλαίσια τής Π. Ε. Γ., οί έξῆς Όμάδες Μελέτης τοῦ Σκηνικοῦ τῶν Αιρέσεων και τής Παραθρησκείας:

1. **Όμάδα Μελέτης** τής ιστορίας, εξέλιξης, διδασκαλίας και δράσης **τῆς Έταιρείας «Σκοπιά»** τῶν **«Μαρτύρων τοῦ Ίεχωβά»**. Κάθε Πέμπτη, 5.30'-6.30' μ.μ.
2. **Όμάδα Μελέτης** τής ιστορίας, εξέλιξης, διδασκαλίας και δράσης **τῶν Πεντηκοστιανῶν**. Κάθε Δευτέρα, 6.00'-8.00' μ.μ.
3. **Όμάδα Μελέτης** τής ιστορίας, εξέλιξης, διδασκαλίας και δράσης **τῆς Νεοειδωλολατρίας**. Κάθε Δευτέρα, 6.30'-8.30' μ.μ.
4. **Όμάδα Μελέτης** τοῦ σκηνικοῦ **τῆς «Νέας Έποχῆς»** (Γκουρουϊστικές, Αποκρυφιστικές, Έναλλακτικές, Νεο Γνωστικές, Σατανιστικές κ.λπ. ομάδες). Κάθε Πέμπτη, 7.00'-9.00' μ.μ.

Τά **Μαθήματα** πραγματοποιοῦνται σέ αίθουσα τοῦ Ένοριακοῦ Κέντρου τής Αγίας Παρασκευῆς (Αποστόλου Παύλου 10, δύο δρόμους δεξιά, μετά τήν Ε. Ρ. Τ.). Τηλ. επικοινωνίας: 210 6396 665.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ

Από τό Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 89,5 FM,
μεταδίδεται ἡ ἐκπομπή:

Ἀλλοτρίωση δόγματος - ἀλλοτρίωση ἡθους». Παρασκευή, 14.30-15.00.

Ἐπιμελεῖται καί παρουσιάζει ὁ Πρωτοπρ. π. Βασίλειος Γεωργόπουλος.

Από τό Ραδιοφωνικό Σταθμό τῆς Πειραϊκῆς Ἐκκλησίας, 91,2 FM,
μεταδίδονται οἱ ἐκπομπές:

α) «Ἀντιαιρετική Δράση». Σάββατο, 14.15-15.00.

Ἐπιμελοῦνται καί παρουσιάζουν

ὁ Πρωτοπρ. π. Κυριακός Τσουρός καί ὁ κ. Δημ. Κόκκορης.

β) «Σεμινάριο Ὁρθοδόξου Πίστεως». Σάββατο, 18.00-19.00.

(Οἱ ὁμιλίες πραγματοποιοῦνται στόν Ἱ. Ναό Ἁγ. Παρασκευῆς Ἀττικῆς, κάθε Κυριακή),

Ἱστοσελίδα τῆς ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ:

www.ecclesia.gr, e-mail: ierasynodos@ecclesia.gr

Ἱστοσελίδα τῆς ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ:

www.ecclesia.gr/greek/holysynod/committees/heresies/HERESIES.HTM

e mail: aireseis@gmail.com τηλ. 210 7272240-3, fax: 210 7272244

Ἱστοσελίδα τῆς Π. Ε. Γ.:

www.ppu.gr τηλ. 210 6396665, fax: 210 6082219

π. ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΤΣΟΥΡΟΥ Δρ. Θ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

Ο ΝΕΟΠΑΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΝΕΑΣ ΕΠΟΧΗΣ»

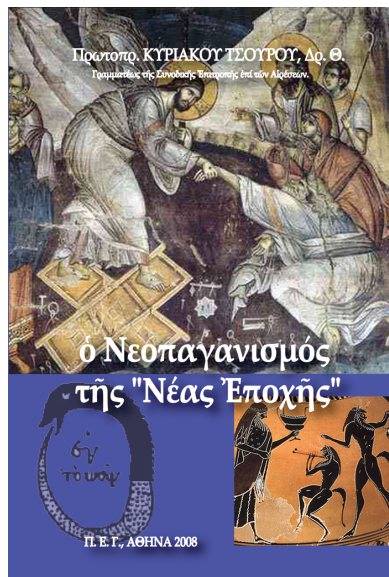
«... Τό φαινόμενο τοῦ “νεοπαγανισμοῦ”, ὡς μιᾶς ἀπό τίς πολλές “ἀτραπούς” τῆς “Νέας Ἐποχῆς”, δημιουργεῖ σύγχυση στούς Ὁρθόδοξους Ἕλληνες καί ἀποτελεῖ ἕνα σοβαρό ποιμαντικό πρόβλημα καί ὄχι μόνο.

Τό σύνθημα, πού ἀκούγεται στόν “χώρο” αὐτό: “ἢ Ἕλληνας ἢ Χριστιανός”, καίτοι γιά μᾶς οὐσιαστικά εἶναι ἕνα ψευδεπίγραφο δίλημμα, δέν πρέπει νά υπερεκτιμᾶται, ἀλλά οὔτε καί νά υποβαθμίζεται.

Πολύ περισσότερο, ὅταν τά Ἕλληνικά “ἀρχαιολατρικά” ρεύματα δραστηριοποιοῦνται ὡς ἕνας “νέος ἀντιχριστιανισμός” καί, σέ ἀρκετές περιπτώσεις, μέ ἔντονο ἐθνικιστικό χαρακτήρα.

Ἡ ἀντιπαράθεσή τους πρός τόν Χριστιανισμό συνοδεύεται συχνά ἀπό φανατισμό καί ἀκρότητες, προκατάληψη, ἀπειλές καί ὕβρεις, ἀπαξιωτικές ἐκφράσεις, ἀνεπίτρεπτους χαρακτηρισμούς, ὑπερβολές, διαστρεβλώσεις, ἀβάσιμους ἰσχυρισμούς καί ἔλλειψη ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης τῶν λεγομένων καί γραφομένων.

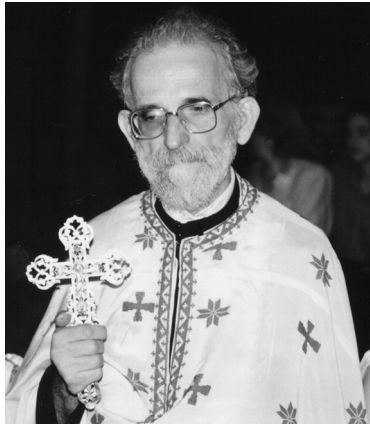
Χρησιμοποιοῦν διχαστικά σύνθηματα, πού ἀπειλοῦν νά πλῆξουν τήν ἐθνική μας ὁμοψυχία καί νά διχάσουν τοῦς Ἕλληνες σέ “Ἕλληνες” καί “Χριστιανούς”».

Σελίδες: 696. Τιμή λιανική: 25 €.

Πώληση χονδρική (γιά βιβλιοπωλεῖα) & λιανική: Ἐκδόσεις Σταμούλη Α. Ε., τηλ.: 210 5238305.

Γιά ἀποστολές «ἐπί ἀντικαταβολῆ»: Τηλ.: 210 6396665, Fax: 210 6082219.

**ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΣΥΝΙΣΤΟΥΜΕ
του π. Αντωνίου Αλεβιζοπούλου
και συνεργατών του**

1. «Ἡ Ὁρθοδοξία μας».
2. «Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Πίστη-Λατρεία- Ζωή».
3. «The Orthodox Church. Its Faith, Worship and Life».
4. «Ἡ ἀστρολογία στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
5. «Ποιμαντικὴ ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας».
6. «Ἐγχειρίδιο αἱρέσεων καὶ παραχριστιανικῶν ὁμάδων», (ἔκδ. Γ΄).
7. «Πεντηκοστιανοὶ καὶ Ὁρθοδοξία».
8. «Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση; Ὁρθόδοξη θεώρηση τοῦ Κακοῦ», (ἔκδ. Β΄).
9. «Ἀποκρυφισμὸς, Γκουρουϊσμὸς, “Νέα Ἐποχὴ”», (ἔκδ. Γ΄).
10. «Διαλογισμὸς ἢ προσευχή; Ὁρθόδοξη θεώρηση».
11. «Ἡ Λατρεία τῆς “Σκοπιᾶς”», (τόμος Α΄).
12. «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά καὶ Ὁρθοδοξία», (τόμος Γ΄).
13. «Ἡ χαμένη ἀθωότητα. Περιπλανήσεις σὲ δρόμους τοῦ Ἐωσφόρου».
14. «Νεοφανεῖς αἱρέσεις-Καταστροφικὲς Λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
15. «Ἐγκληματικὸ δόγμα. Ἐμπειρίες πρώην σατανιστῶν».
16. «Ὁμάδες ἀσυμβίβαστες μὲ τὴν Ὁρθόδοξη πίστη», ἔκδ. Ζ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως (Ἀλίαρτος 20-26/9/1995).
17. «Ναζισμὸς μὲ ἄλλο πρόσωπο. Μεθοδεύσεις ὁλοκληρωτικῶν αἱρέσεων καὶ παραθρησκευτικῶν ὁμάδων».
18. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων. Προβληματικὴ καὶ στρατηγική».
19. «Νεοσατανισμὸς. Ὁρθόδοξη θεώρηση καὶ ἀντιμετώπιση».
20. «Ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ τῆς παραθρησκείας. Πρακτικὸς ὁδηγὸς γιὰ τὴν οἰκογένεια».
21. «Τὸ Νόημα τῆς ζωῆς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας».
22. «Καταστροφικὲς λατρεῖες στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ ἡ νομικὴ ἀντιμετώπισή τους».
23. «Αὐτογνωσία, αὐτοπραγμάτωση, σωτηρία».
24. «Ρωμαιοκαθολικισμὸς, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία».
25. «Ἀφιέρωμα στὸν π. Ἀντώνιο Ἀλεβιζόπουλο» ἔκδ. Π.Ε.Γ.
26. Μοναχῆς Ἀντωνίας, «Νεοπεντηκοστιανοὶ στὴν Ἑλλάδα», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
27. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θρησκευτικὴ Ἐλευθερία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
28. Νικολάου Σταυριανίδη, «Θεοσοφία - “Νέα Ἐποχὴ”», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
29. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Σχεδιάγραμμα Ὁρθόδοξου Κατηχήσεως», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
30. Ἰωάννου Μηλιῶνη, «Ναὶ ἢ ΟΧΙ στὸ Χάρι Πότερ;», ἔκδ. Π.Ε.Γ. (ἔκδ. Δ΄).
31. Λεωνίδου Ἰ. Φιλιππίδου. «Ἡ Παγκόσμιος προσδοκία Θεανθρώπου Λυτρωτοῦ», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
32. Κωνσταντίνου Γρηγοριάδη, «Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάς», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
33. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Γενικὴ θεώρηση, (τεῦχος 1ο).
34. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», Καμπάλα κ.λπ. (τεῦχος 2ο).
35. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀλχημεία» (τεῦχος 3ο).
36. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἀποκρυφιστικὲς Ὁμάδες», Ροδόσταυροι κ.λπ. (τεῦχη 4ο-10ο).
37. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Νεοαποκρυφισμὸς», (τεῦχη 11ο-15ο).
38. «Ὁ ἀποκρυφισμὸς στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας. Μαγεία», (τεῦχη 16ο-20ο).
39. «Σατανιστικὲς παγίδες» (σειρά Β΄).
40. Κυριακοῦ Κυριαζόπουλου, «Σαηεντολογία», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
41. Κωνσταντίνου Χολέβα, «Ποιοὶ καὶ γιατί ἀμφισβητοῦν τὴν Ἑλληνορθόδοξη παράδοση;», ἔκδ. Π.Ε.Γ.
42. Ἄννας Μπουρδάκου, «Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Ἀπὸ τό Α στοὺς Ω».
43. π. Κυριακοῦ Τσουροῦ, «Ὁ Νεοπαγανισμὸς τῆς “Νέας Ἐποχῆς”».
44. Χρήστου Ταγαράκη, «Εἶναι ἡ γιόγκα σωματικὴ ἄσκηση-γυμναστική;».

Βιβλία ἄλλων ἐκδόσεων ποὺ συνιστοῦμε

1. «Ἡ Ὁμοιοπαθητικὴ ἀσυμβίβαστη μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Πίστη», ἔκδ. Π.Ε.Γ Βορείου Ἑλλάδος, (ἐξαντλήθηκε). Ὑπάρχει στὴν ἰστοσελίδα: www.orthodoxnet.gr/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=41
2. Μοναχοῦ Ἀρσενίου Βλιαγκόφτη, «Σύγχρονες Αἱρέσεις. Μία πραγματικὴ ἀπειλή», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
3. Βουδιστικὲς αἱρέσεις στὸ φῶς τῆς Ὁρθοδοξίας», ἔκδ. Παρακαταθήκη (τηλ. 2310 222511).
4. Μ. Ε. Johnes, α) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸ θηρίο», β) «Ὁ Νίκ Μάρβελ καὶ ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς», ἔκδ. Κ. Ε. Δ., Ι. Ν. Ἁγίου Νικολάου Πατρῶν (τηλ. 2610 275022).

Τὰ βιβλία διατίθενται στὰ βιβλιοπωλεῖα. Ἄν δὲν τὰ βρίσκετε μπορεῖτε νὰ ἀπευθυνθεῖτε στὴν Π.Ε.Γ, τηλ. 210 6396665, προκειμένου νὰ σᾶς ἀποσταλοῦν ἐπὶ ἀντικαταβολή.